

Ministerstvo financí
Č.j.: MF-43290/2014/2502

Zpráva o činnosti

Finanční správy České republiky
a Celní správy České republiky

za rok 2013

Praha, červen 2014

OBSAH

1. Úvod	1
2. Výnos daní a cel	3
3. Vybrané indikátory finanční a celní správy	11
4. Daňové subjekty	13
5. Daňové a celní příjmy	15
6. Kontrolní činnost	16
7. Daňové a celní nedoplatky	24
8. Zajištění a vymáhání nedoplatků	27
9. Daňové a celní úlevy	29
10. Opravné prostředky	31
11. Mezinárodní spolupráce	32
12. Informatika	36
13. Personalistika	37
14. Hospodaření finanční a celní správy	41
15. Vztahy s veřejností	43
16. Závěry	44

Příloha č. 1 Informace o činnosti Finanční správy České republiky za rok 2013

Příloha č. 2 Informace o činnosti Celní správy České republiky za rok 2013

1. Úvod

Ministerstvo financí předkládá vládě České republiky a veřejnosti souhrnnou zprávu o činnosti finanční a celní správy České republiky za rok 2013.

Rok 2013 byl v ekonomické oblasti poznamenán hospodářskou krizí a současně byla realizována úsporná opatření. Obojí se promítlo do činnosti finanční a celní správy. Výkonnost ekonomiky měla svůj odraz v daňových výnosech.

Ministerstvo financí pokračovalo v realizaci odpovídajících legislativních změn v daňových a souvisejících právních předpisech v návaznosti na implementaci nového občanského zákoníku. Pozornost si též vyžádala postupná realizace organizačních a kompetenčních změn ve finanční a celní správě, které vstoupily v účinnost 1. ledna 2013. Současně probíhaly procesy v modernizaci orgánů finanční a celní správy a vytváření podmínek pro rozvíjející se mezinárodní spolupráci.

Finanční správa České republiky (dále také „finanční správa“ nebo „FS“) vykonává správu všech daní, s výjimkou spotřebních a ekologických daní, včetně nových kompetencí k odvodu z loterií a jiných podobných her, k odvodu z elektřiny ze slunečního záření a k pojistnému na důchodové spoření. Finanční správa dále provádí finanční kontrolu, kontrolu dotací a cenovou kontrolu, vykonává dozor nad loteriemi a jinými podobnými hrami, převádí výnosy daní oprávněným příjemcům, které nejsou příjmem státního rozpočtu. Působí též jako kontaktní orgán při provádění mezinárodní spolupráce při správě daní a při vymáhání některých finančních pohledávek, kontroluje výkon správy poplatků, které jsou příjmem státního rozpočtu, jsou-li k jejich správě věcně příslušné jiné orgány. Do kompetencí FS patří také kontrola dodržování povinností stanovených právními předpisy upravujícími účetnictví a vedení řízení o správních deliktech. Finanční správa spravuje Centrální registr smluv podle zákona o důchodovém spoření a vykonává další působnosti, stanoví-li tak zvláštní právní předpis.

S účinností od 1. ledna 2013 upravuje organizaci, postavení, věcnou a územní působnost orgánů finanční správy zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon o finanční správě“). Soustava územních finančních orgánů fungující na základě zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, byla nahrazena orgány finanční správy, kde jednotlivé finanční úřady mají krajskou působnost. Soustavu finančních orgánů dnes tvoří Generální finanční ředitelství (dále také „GFŘ“) se sídlem v Praze, Odvolací finanční ředitelství (dále také „OFŘ“) se sídlem v Brně, čtrnáct finančních úřadů (dále také „FÚ“) a jeden Specializovaný finanční úřad (dále také „SFÚ“) se sídlem v Praze. Odvolací finanční ředitelství a Specializovaný finanční úřad, jako čistě odvolací orgán, vykonává svou působnost pro celé území České republiky. Vznikem jediného odvolacího orgánu je plně završena snaha o jednotnost v postupech odvolacího řízení. Finanční úřady vykonávají působnost na území vyšších územních samosprávných celků, Specializovaný finanční úřad vykonává působnost na území celé České republiky a je příslušným pro vybrané subjekty podle kritérií stanovených zákonem o finanční správě.

Součástí finančních úřadů jsou územní pracoviště, která korespondují se sídly bývalých finančních úřadů. Vyhláška Ministerstva financí č. 48/2012 Sb., o územních pracovištích finančních úřadů, která se nenacházejí v jejich sídlech, stanoví 167 územních

pracovišť FÚ a 6 územních pracovišť SFÚ. Celkem 34 územních pracovišť FÚ, která se nacházejí v sídlech FÚ, jsou zřízena Organizačním řádem Finanční správy České republiky.

Průměrný přepočtený počet zaměstnanců finanční správy k 31. 12. 2013 činil 14 991 zaměstnanců, což je zvýšení o 263 zaměstnanců oproti roku 2012. Průměrný měsíční plat zaměstnance finanční správy v roce 2013 byl 25 830 Kč a oproti roku 2012 se zvýšil o 426 Kč.

Celkové výdaje Finanční správy České republiky v roce 2013 činily 8 490,5 mil. Kč, což je zvýšení o 1,9 % oproti roku 2012. Běžné výdaje byly vyšší o 264,4 mil. Kč (tj. o 3,6 %), kapitálové výdaje byly ve srovnání s rokem 2012 nižší o 109,1 mil. Kč (tj. o 10,1 %). Meziroční srovnání čerpání rozpočtu výdajů bylo významně poznamenáno přípravou ADIS na novou organizační strukturu, přípravou na jedno inkasní místo a náklady na transformaci organizačních jednotek daňové správy na Finanční správu České republiky.

Celní správa České republiky (dále také „celní správa“ nebo „CS“) je správním úřadem a současně bezpečnostním sborem, který zajišťuje veřejné služby a výkon státní správy v oblasti správy cel a některých daní, jakož i dalších svěřených nefiskálních činností ve prospěch státu i jeho občanů. Její působnost je vymezena zejména zákonem č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon o celní správě“) a její kompetence jsou upraveny mnoha dalšími národními i evropskými předpisy, zvláště pak celním zákonem (č. 13/1993 Sb.), zákonem o spotřebních daních (č. 353/2003 Sb.), nařízením Rady (EHS), kterým se vydává celní kodex Společenství (č. 2913/92) a nařízením Komise (EHS), kterým se provádí celní kodex Společenství (č. 2454/93).

Od 1. ledna 2013 přešla celní správa, na základě novely zákona o Celní správě České republiky, na dvoustupňovou organizační strukturu, kterou tvoří Generální ředitelství cel, 14 krajských celních úřadů a Celní úřad Praha Ruzyně.

Přechod na dvoustupňové organizační uspořádání byl jedním z hlavních cílů projektu modernizace celní správy, který spolu s dalšími projekty, zejména projektem z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost „Komplexní zavedení procesního řízení a procesní optimalizace v Celní správě ČR“, úzce navazuje na projekt Reformy kontrolních a dohledových procesů (dále jen „RKDP“) v resortu Ministerstva financí.

Celní správa zaměřuje na snižování administrativní zátěže a zjednodušování formalit při celním i daňovém řízení a na rozšiřování elektronické komunikace s deklarantskou veřejností, včetně elektronizace vedení spisů. V oblasti kontrol zůstává prioritou kontrolní činnost zaměřená na problematiku zboží zatíženého spotřební daní, tzn. vysoce zdanitelného zboží, jako např. minerální oleje, alkohol a tabák (dále jen „vybrané výrobky“) a na problematiku ochrany práv duševního vlastnictví.

Průměrný přepočtený počet zaměstnanců Celní správy České republiky k 31. 12. 2013 činil 5 371,6 zaměstnanců, což je snížení o 94,2 oproti stavu roku 2012. Průměrný měsíční plat občanského zaměstnance 24 669 Kč v roce 2013 se oproti roku 2012 zvýšil o 642 Kč. Průměrný měsíční plat celníka v roce 2013 byl 34 653 Kč, což je o 947 Kč více oproti roku 2012.

Celkové výdaje GŘC v roce 2013 činily 4 064 mil. Kč (tj. o 2,2 % více oproti roku 2012), ale v pětiletém srovnání byly sníženy o 21,14 %. Běžné výdaje celkem se zvýšily

na 3 821 mil. Kč, což je zvýšení o 1,5 % oproti předchozímu roku. Kapitálové výdaje celkem v roce 2012 byly 243 mil. Kč, což je navýšení o 14,62 %.

2. Výnos daní a cel

Tabulka č. 1: Výnos daní a cel

v mld. Kč

		2009	2010	2011	2012	2013
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	253,5	269,6	275,2	278,1	308,3
	celní správa	0,1	0,0	0,2	0,2	0,2
	celkem	253,6	269,5	275,4	278,2	308,5
Daně spotřební a energetické	celní správa	131,1	138,3	140,6	140,4	137,60
Clo, včetně odvodu do EU	celní správa	6,3	7,1	7,7	6,2	5,8
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	125,7	129,7	124,0	133,6	126,5
v tom: podávajících daňová tvrzení		110,5	114,7	109,3	120,5	113,1
zvláštní sazba		9,1	9,1	8,8	7,5	7,7
za obce a kraje		6,1	5,8	5,9	5,6	5,8
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	126,7	130,0	133,4	136,3	141,6
v tom: podávajících daňová tvrzení		5,6	8,0	2,9	3,3	2,7
ze závislé činnosti		111,0	111,8	119,4	119,8	126,1
zvláštní sazba		10,1	10,2	11,1	13,2	12,8
Daň dědická	finanční správa	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Daň darovací	finanční správa	0,2	0,1	4,3	3,4	0,1
Daň z převodu nemovitostí	finanční správa	7,8	7,5	7,4	7,7	8,9
Daň z nemovitostí	finanční správa	6,4	8,7	8,6	9,5	9,8
Daň silniční	finanční správa	4,8	5,1	5,2	5,2	5,3
Odvod za elektřinu ze slunečního záření	finanční správa	0,0	0,0	5,9	6,4	5,8
Odvod z loterií	finanční správa	0,0	0,0	0,0	5,9	8,1
Ostatní příjmy, odvody a daně	finanční správa	3,8	3,5	3,1	3,0	1,9
	celní správa	3,3	3,1	3,2	3,1	3,1
	celkem	7,1	6,6	6,3	6,1	5,0
z toho: dělená správa	celní správa	3,3	2,8	3,1	2,8	3,0
CELKEM		669,7	702,7	718,9	739,0	763,1
v tom: finanční správa		528,9	554,3	567,1	589,2	616,4
celní správa		140,8	148,4	151,8	149,9	146,7
Meziroční rozdíl inkasa všech daní a cel		-87,9	33,0	16,1	20,1	24,1
Meziroční indexy inkasa všech daní a cel %		88,4	104,9	102,3	102,8	103,3

Daň z přidané hodnoty (dále jen „DPH“)

Příjem veřejných rozpočtů na DPH za rok 2013 činil 308,5 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 10,9 %, tj. absolutně o 30,2 mld. Kč. Od 1.1. 2013 došlo ke změně zdaňovacího období z čtvrtletního na měsíční. Tato změna sice celkové inkaso neovlivňuje, ale významně ovlivňuje jeho měsíční průběh. Projevuje se zejména v případě plateb daňových povinností osob v tuzemsku neusazených. Při přípravě rozpočtované částky na úrovni veřejných rozpočtů se vycházelo z toho, že inkaso DPH roku 2013 bude ovlivněno hlavně makroekonomickými indikátory, jako jsou výdaje domácností na spotřebu, výdaje vládních institucí na spotřebu a zvýšení snížené a základní sazby DPH o jeden procentní bod s účinností od 1. 1. 2013. Předpokládaný dopad této změny na inkaso byl odhadnut na cca 14 mld. Kč. Autonomní nárůst spotřeby domácností a vládních institucí přispěl k inkasu daně částkou 3,5 mld. Kč. Dalším faktorem, který přispěl k růstu inkasa daně, bylo i vyšší tempo růstu přeplatků na dani oproti předchozímu roku, a to o částku cca 2,5 mld. Kč. K 1. 1. 2013 vstoupila v účinnost také některá opatření zaměřená na boj s daňovými úniky, jejichž dopad na inkaso daně však s hledem na jejich povahu nemohl být kvantifikován.

Pro vývoj inkasa byl zásadní výraznější nárůst vlastní daňové povinnosti v porovnání s mírnějším zvýšením nadměrných odpočtů.

U daně vrácené plátcům v jiných členských státech EU a zahraničním osobám povinným k dani (§ 82 a 83 zákona o DPH), nedošlo meziročně k výrazné změně - v roce 2013 byly vráceny 2 mld. Kč (v roce 2012 vráceno 2,2 mld. Kč, v roce 2011 2,3 mld. Kč, v roce 2010 3 mld. Kč a v roce 2009 4,9 mld. Kč).

Na inkasu daně se pozitivně projevila opatření zaměřená na boj s daňovými úniky, z nichž většina byla přijata v rámci tzv. technické novely zákona o DPH – zákon č. 502/2012 Sb. Jedná se o následující opatření:

- Změna zdaňovacího období (§ 99, § 99a, § 99b zákona o DPH)

Základním zdaňovacím obdobím pro nově registrované plátce, včetně plátců, kteří nemají v tuzemsku sídlo ani provozovnu, se stal kalendářní měsíc.

- Povinnost zveřejňování účtů (§ 96, § 98 písm. d) zákona o DPH)

Pro všechny daňové subjekty byla zavedena povinnost uvádět v přihlášce k registraci čísla svých bankovních účtů používaných pro ekonomickou činnost. Použití jiných účtů než zveřejněných bude důvodem pro ručení příjemcem zdanitelného plnění za daň nezaplacenou poskytovatelem plnění.

- Zavedení institutu nespolehlivého plátce (§ 106a, § 109 odst. 3, § 109a zákona o DPH)

Tento institut umožňuje identifikovat **plátce, kteří závažným způsobem porušují povinnosti při správě DPH** a u kterých nemůže správce daně z moci úřední zrušit registraci plátce, protože tito plátcí splňují obvykle základní podmínku pro plátce, tj. překročení stanoveného obrátu pro povinnou registraci DPH.

V závěru roku 2013 vstoupila v platnost novela zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách, jejímž hlavním cílem je boj proti daňovým únikům na DPH při obchodování s pohonnými hmotami, a to při pořízení pohonných hmot v jiném členském státě EU nebo při dovozu ze třetích zemí. Tato novela zavedla povinnost složení kauce ve výši 20 mil. Kč pro distributory pohonných hmot. I když novela nabyla účinnosti až 1. 10. 2013, měla téměř

okamžitý dopad na dovozy pohonných hmot subjekty, které byly vyhodnoceny jako rizikové z pohledu možného vzniku daňového nedoplatku na DPH. Tyto subjekty dovezly za období listopad - prosinec v meziročním srovnání o cca 90 % méně pohonných hmot.

Nárůst inkasa DPH lze zaznamenat především u Specializovaného finančního úřadu, který má ve své působnosti hospodářsky významné subjekty, a to o cca 26 mld. Kč. Inkaso daně bylo pozitivně ovlivněno i růstem daňových přeplatků na DPH. Nárůst přeplatků přispěl k celkovému růstu inkasa daně o 2,5 mld. Kč. Tento nárůst byl podpořen i tím, že růst daňových nedoplatků na DPH mezi roky 2012 a 2013 dosáhl obdobné výše (cca 14 mld. Kč).

Za povšimnutí stojí pokles inkasa daně u FÚ pro Ústecký kraj, kde meziročně došlo k poklesu inkasa daně o cca 11 mld. Kč, který mohl být částečně ovlivněn i pozastavením činnosti Regionálního operačního programu (ROP) Severozápad, kdy došlo k útlumu ekonomických činností financovaných právě z ROP Severozápad.

Tabulka č. 2: Vývoj inkasa DPH v letech 2010 – 2013 dle finančních úřadů v mil. Kč

Finanční úřad	2010	2011	2012	2013
SFÚ			101 075	127 030
FÚ pro hlavní město Prahu	147 431	149 870	84 638	87 137
FÚ pro Středočeský kraj	20 938	19 457	12 495	19 120
FÚ pro Jihočeský kraj	8 957	8 167	5 474	4 718
FÚ pro Plzeňský kraj	4 812	4 606	4 827	6 072
FÚ pro Karlovarský kraj	2 199	1 988	1 704	1 170
FÚ pro Ústecký kraj	19 723	22 395	15 679	4 653
FÚ pro Liberecký kraj	3 168	2 773	724	1 806
FÚ pro Královéhradecký kraj	5 851	6 245	5 554	5 289
FÚ pro Pardubický kraj	5 631	4 949	1 667	1 662
FÚ pro Kraj Vysočina	4 706	4 129	3 492	3 490
FÚ pro Jihomoravský kraj	22 165	24 416	21 022	21 620
FÚ pro Olomoucký kraj	4 437	4 044	4 083	4 544
FÚ pro Moravskoslezský kraj	12 316	15 377	10 431	14 066
FÚ pro Zlínský kraj	7 248	6 772	5 187	5 923
CELKEM	269 582	275 188	278 052	308 300

Spotřební daně

Spotřební daně zahrnují daň z minerálních olejů, daň z tabákových výrobků, daň z lihu, daň z piva a daň z vína a meziproductů. Zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, byly od 1. 1. 2008 nově zavedeny tzv. energetické daně, tj. daň ze zemního plynu a některých dalších plynů, daň z elektřiny a daň z pevných paliv. Novelou zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), byl s účinností od 1. ledna 2011 zaveden odvod za elektřinu ze slunečního záření. Pokud jde o daň z minerálních olejů, podle platného rozpočtového určení daní náleží 90,9 % výnosu daně státnímu rozpočtu a 9,1 % plyne Státnímu fondu dopravní infrastruktury (SFDI).

Tabulka č.3: Výnos daní spotřebních a energetických

v mld. Kč

	2009	2010	2011	2012	2013
Daně spotřební a energetické	131,1	138,3	140,6	140,4	137,6
v tom: minerální oleje	79,5	81,4	80,9	78,8	76,6
tabák	37,7	42,5	45,0	47,0	46,8
líh	7,0	6,5	6,8	6,5	6,4
pivo	3,4	4,3	4,5	4,7	4,5
víno	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
elektřina	1,4	1,4	1,4	1,3	1,3
zemní plyn	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
pevná paliva	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Celkové inkaso spotřebních daní včetně energetických daní v roce 2013 dosáhlo 137,6 mld. Kč. V porovnání s rokem 2012 kleslo inkaso zmíněných daní a odvodu o 2,8 mld. Kč, tj. o 1,9 %. Nejvyšší podíl na inkasu spotřebních daní v roce 2013 činil výnos daně z minerálních olejů ve výši 76,6 mld. Kč. V porovnání s rokem 2012 pokleslo inkaso daně z minerálních olejů o 2,2 mld. Kč, tj. o 2,7 %.

Mezi hlavní příčiny poklesu inkasa daně v roce 2013 lze řadit především významný daňový únik z počátku roku 2013, který dosáhl výše cca 1,3 mld. Kč. Jako další faktory nenaplnění rozpočtované částky lze označit dlouhodobé snižování spotřeby benzínu, který může být z dlouhodobého hlediska způsoben vyšší preferencí motorových vozidel se vznětovými motory, ale také zejména úspornými opatřeními domácností a obecně vývojem automobilů s nižší spotřebou pohonných hmot. Spotřeba motorového benzínu dlouhodobě klesá, mezi roky 2012 a 2013 klesla o 6 %. Na rozdíl od motorového benzínu je spotřeba motorové nafty dlouhodobě stabilní.

K nižšímu inkasu spotřební daně z minerálních olejů přispívá také nárůst spotřeby pohonných hmot s vyšším podílem biopaliv, které jsou daňově zvýhodněny oproti tradičním pohonným hmotám. Daňová podpora biopaliv v roce 2011 dosáhla 1,1 mld. Kč a v roce 2012 činila 1,4 mld., což odpovídá 30% nárůstu. Lze tak předpokládat, že daňová podpora biopaliv vzroste v roce 2013 v obdobné míře, jako v předcházejících letech.

Inkaso spotřební daně z tabáku a tabákových výrobků dosáhlo v roce 2013 46,8 mld. Kč. V porovnání s rokem 2012 pokleslo inkaso spotřební daně z tabákových výrobků o 0,2 mld. Kč, tj. o 0,4 %. Inkaso daně bylo v roce 2013 ovlivněno několika vlivy, které působily jak pozitivně, tak negativně na inkaso daně. Pozitivní vliv na inkaso spotřební daně z tabáku a tabákových výrobků měla především změna sazeb daně, které vstoupily v platnost 1. 1. 2013. Vlivem zvýšení sazeb došlo k navýšení maloobchodních cen tabákových výrobků.

Inkaso spotřební daně z tabákových výrobků bylo negativně ovlivněno opožděnou platbou jednoho daňového subjektu ve výši 1,3 mld. Kč. Tato částka byla doplacena v lednu 2014. Negativní vliv na plnění rozpočtu má také dlouhodobý trend poklesu spotřeby cigaret. V rámci posledního statisticky zpracovaného období vykázal ČSÚ v roce 2013 meziroční pokles spotřeby cigaret o 2 %.

Průběh výběru inkasa spotřební daně z tabákových výrobků byl v roce 2013 ovlivněn předzásobením se tabákovými nálepkami ze strany výrobců a prodejců tabákových výrobků z listopadu a prosince roku 2012, které vzniklo v reakci na očekávané navýšování sazeb k 1. lednu 2013. Vysoký odběr tabákových nálepek se starou sazbou daně v těchto měsících se díky 60 denní splatnosti daně projevil ve vysokých daňových příjmech ze začátku roku 2013. Předzásobením se projevilo také nízkými odběry tabákových nálepek v měsících leden – květen roku 2013. Předzásobením zmírnilo pozitivní vliv navýšení sazeb spotřební daně z tabáku na inkaso, neboť se jeho vlivem v prvních měsících roku 2013 stále prodávaly cigarety se starými sazbami spotřební daně. Před změnou sazeb daně k 1. lednu 2014 došlo opět k předzásobením se tabákovými nálepkami výrobců a prodejci tabákových výrobků. Především v říjnu, listopadu a prosinci 2013 bylo patrné výrazné navýšení počtu odebraných tabákových nálepek.

V roce 2013 činilo inkaso spotřební daně z lihu 6,4 mld. Kč. V porovnání s rokem 2012 kleslo inkaso spotřební daně z lihu o 0,1 mld. Kč. Mezi hlavní příčiny nenaplnění rozpočtované částky daně z lihu patří zejména změna spotřebitelského chování. Dlouhodobě dochází ke snižování spotřeby lihovin s lihovostí 40 % objemových a jejich nahrazování levnějšími alkoholickými nápoji. Český statistický úřad vykazuje na základě posledních zpracovaných dat z roku 2012 meziroční pokles spotřeby alkoholických nápojů s lihovostí 40 % o 2,5 %.¹ Pokles inkasa daně z lihu byl především v prvním pololetí ovlivněn dopady tzv. metanolové aféry z posledního čtvrtletí roku 2012. S ohledem na splatnost spotřební daně z lihu měl pokles spotřeby alkoholických nápojů na konci roku 2012 negativní vliv na výši inkasa daně na začátku roku 2013. V lednu 2013 bylo inkaso o 22 % nižší než v tomtéž měsíci roku 2012, v únoru 2013 bylo inkaso nižší dokonce o 28 % než v únoru 2012. V dalších měsících roku 2013 dosáhlo inkaso daně obdobné výše jako v roce 2012.

V komoditě pivo bylo za rok 2013 inkasováno na spotřební dani 4,5 mld. Kč. V meziročním porovnání kleslo inkaso spotřební daně z piva o 0,2 mld. Kč, tj. o 4,3 %. Tento meziroční pokles spotřeby piva lze vysvětlit rostoucím počtem malých nezávislých pivovarů, které jsou daňově zvýhodněny. Jejich počet konci roku 2012 dosáhl čísla 160. Ročně podle Českomoravského svazu minipivovarů přibývá okolo 20 malých nezávislých pivovarů.²

Odvedená spotřební daň z vína a meziproductů v roce 2013 činila 0,3 mld. Kč. Inkaso spotřební daně se oproti roku 2012 mírně snížilo o 0,04 mld. Kč. Komodita vína a meziproductů nepatří z pohledu příjmu státního rozpočtu mezi nosné komodity a při porovnání s předcházejícími kalendářními roky lze zaznamenat jen nepatrné výkyvy v inkasu daně.

Energetické daně, tedy daně ze zemního plynu a některých dalších plynů, daně z pevných paliv a daně z elektřiny, v roce 2013 dosáhly inkasa ve výši 3,1 mld. Kč. V porovnání s rokem 2012 došlo k mírnému poklesu o 0,02 mld. Kč., tj. o 0,7 %. Příčinou poklesu inkasa je reálný meziroční pokles spotřeby elektrické energie, zemního plynu i pevných paliv způsobený zpomalením hospodářského růstu v tuzemsku i celém středoevropském regionu, rostoucím počtem zateplených budov, snižováním energetické

¹ <http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/p/2139-13>

² <http://www.minipivo.cz/www/cz/o-nas/>

náročnosti ve všech průmyslových odvětvích a zvyšováním cen energií způsobujících energeticky odpovědnější chování spotřebitelů.

Od 1. ledna 2011 nabyla účinnosti novela zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů, jež zavedla odvod z elektřiny ze slunečního záření. V roce 2013 dosáhlo inkaso odvodu z elektřiny ze slunečního záření 5,8 mld. Kč. V porovnání s rokem 2012 došlo k poklesu inkasa odvodu o 0,6 mld. Kč. Faktory, které stály za nenaplněním rozpočtované částky lze spatřovat především ve změně v rozsahu osvobození zařízení produkujících elektřinu ze slunečního záření a nepříznivých klimatických podmínek, které panovaly v České republice.

Daň z příjmů právnických osob (dále jen „DPPO“)

Daň z příjmů právnických osob patří do kategorie takzvaných sdílených příjmů. Její výnos je rozdělován mezi státní rozpočet a územní rozpočty. Od roku 2013 došlo u této daně k úpravě parametrů rozpočtového určení ve prospěch rozpočtů obcí.

Celkový výnos DPPO vybraný finančními úřady v České republice v roce 2013 činil 120,7 mld. Kč, což představuje naplnění rozpočtového očekávání na 96,7 %. Vzhledem k volatilitě DPPO a míře vlivu subjektivních rozhodnutí poplatníků v podobě reorganizací a jiných forem daňové optimalizace na výši daňové povinnosti, lze nenaplnění rozpočtového očekávání o 3,3 % považovat za reálné nastavení rozpočtu. Meziročně došlo k poklesu objemu inkasa o 7,3 mld. Kč (o 5,7 %), což bylo ovlivněno jednak opětovným zpomalením ekonomického růstu v roce 2012, reakcí poplatníků ve formě žádostí o změnu záloh v souvislosti s očekáváním stagnace v roce 2013 a dopadem některých legislativních změn, například zrušení daňové neuznatelnosti odměn členů statutárních orgánů a dalších orgánů právnických osob.

Tabulka č. 4: Plnění státního rozpočtu roku 2013, meziroční srovnání 2013/2012 v mld. Kč

	Skutečnost 2012	Rozpočet 2013 schválený	Skutečnost 2013	% plnění	Index 13/12
Celkové inkaso DPPO	128,0	124,9	120,7	96,7	94,3
daňová tvrzení	120,5	x	113,1	x	93,8
daň vybíraná srážkou	7,5	x	7,7	x	101,6

Z celkového výnosu DPPO v roce 2013 bylo na DPPO z přiznání vybráno 113,0 mld. Kč, což představuje oproti předcházejícímu roku, kdy bylo vybráno 120,5 mld. Kč, snížení o 7,4 mld. Kč, tj. o 6,2 %. Ve srovnání s rokem 2011, kdy bylo vybráno na přiznání 109,3 mld. Kč, se však jedná o nárůst o 3,5 %.

Inkaso daně vybírané srážkou činilo v roce 2013 7,7 mld. Kč, což představuje mírné meziroční zvýšení o 0,1 mld. Kč tj. o 1,6 %. Došlo tak k zastavení trendu poklesu inkasa DPPO vybírané srážkou. Postupný pokles inkasa srážkové daně byl v letech 2012 a 2011 ovlivněn zejména osvobozením licenčních poplatků plynoucích z České republiky poplatníkům – rezidentům v jiných státech Evropské unie.

Daň z příjmů fyzických osob (dále jen „DPFO“)

Tato daň patří do skupiny tzv. sdílených daní a tzn., že je její výnos rozdělován mezi státní rozpočet a územní rozpočty. DPFO se skládá z daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, daně z příjmů fyzických osob podávajících příznání a daně z příjmů vybírané srážkou dle zvláštní sazby.

Celkový výnos DPFO za rok 2013 dosáhl hodnoty 141,6 mld. Kč. Z toho náleží cca 94,5 mld. Kč státnímu rozpočtu a 47,1 mld. Kč bylo převedeno do územních rozpočtů. Předpoklad odhadu plnění státního rozpočtu pro rok 2013 nebyl u této daně naplněn o 3,6 mld. Kč, tj. 3,7 %.

V meziročním srovnání bylo plnění státního rozpočtu roku 2013 vyšší o 1,9 mld. Kč, tj. o 2,1 %.

Tabulka č. 5: Plnění státního rozpočtu roku 2013, meziroční srovnání 2013/2012 v mld. Kč

	Skutečnost 2012	Rozpočet 2013 schválený	Skutečnost 2013	% plnění	Index 13/12
Celkové inkaso DPFO	92,6	98,1	94,5	96,3	102,1
- ze závislé činnosti	81,7	86,4	84,5	97,8	103,5
- z příznání	1,7	2,7	1,3	50,1	80,1
- srážkou dle zvl. sazby	9,2	9,0	8,7	96,2	93,8

Celkový výnos **daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků** dosáhl v roce 2013 výše 126,1 mld. Kč, což je o 6,3 mld. Kč více v porovnání s rokem 2012. Jak již bylo v tabulce č. 5 uvedeno, nebylo však rozpočtované očekávání o 1,9 mld. Kč naplněno. Státní rozpočet byl naplněn z 97,8 %, nicméně oproti roku 2012 se inkaso státního rozpočtu zvýšilo o 2,8 mld. Kč.

Lze předpokládat, že se na nižším výnosu této daně v roce 2013 podílel zejména nižší než očekávaný růst mezd a platů. Na nižším celkovém výnosu se také pravděpodobně promítnul nižší než očekávaný odhad zavedení tzv. solidárního zvýšení daně u zálohy (§ 38ha ZDP) ve výši 7 %. Vzhledem k tomu, že záměr zavést solidární zvýšení daně pro rok 2013 byl znám v roce 2012, docházelo v závěru roku 2012 k účelově vypláceným odměnám zaměstnanců (s předstihem) s cílem zajistit nižší míru zdanění těchto příjmů v roce 2013. Výše podílu výnosu z této daně, určeného pro státní rozpočet, byla také negativně ovlivněna změnou podílu rozpočtového určení daní. V roce 2013 došlo k navýšení podílu ve prospěch územních rozpočtů na úkor nároku pro státní rozpočet. Celkově však lze konstatovat, že DPFO ze závislé činnosti si udržela dlouhodobý trend mírného meziročního růstu výnosu daně. Tento trend, který je datován od roku 1994, byl krátkodobě přerušen v letech 2008 a 2009 z důvodů změny v systému zdanění.

Celkový výnos **daně z příjmů fyzických osob z příznání** dosáhl v období roku 2013 výše 2,7 mld. Kč, což je o 0,6 mld. Kč méně v porovnání s rokem 2012. Státní rozpočet byl naplněn pouze z 50,1 %, inkaso státního rozpočtu se oproti roku 2012 snížilo o 0,3 mld. Kč.

Důvod nižšího než očekávaného celkového výnosu této daně je způsoben vyšším počtem zaměstnanců, kteří podali daňová příznání za daňové období roku 2012 v roce 2013. Přeplatek na dani se v tomto případě vrací z účtu DPFO podávajících daňové příznání. Zálohy na daň

však zaměstnanci na tuto daň neodvádí. Z dalších důvodů, které měly negativní vliv na celkový výnos této daně, je přírůstek objemu uplatňovaných výdajů procentem dle § 7 zákona o daních z příjmů, přírůstek objemu uplatněného daňového zvýhodnění za vyživované dítě v domácnosti nebo přírůstek objemu příspěvků na penzijní připojištění a životní pojištění uplatněných jako nezdanitelné části základu daně v daňových přiznáních za rok 2012 podaných v roce 2013.

Na meziroční snížení podílu inkasa z této daně určeného pro státní rozpočet negativně působila také změna rozpočtového určení u této daně. Od roku 2013 došlo ke snížení rozpočtového podílu státního rozpočtu ve prospěch územních rozpočtů.

Celkové inkaso **daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou dle zvláštní sazby** dosáhlo v období roku 2013 výše 12,8 mld. Kč, tzn. nižší meziroční výnos o 0,4 mld. Kč. Státní rozpočet byl naplněn z 96,2 %, inkaso státního rozpočtu se oproti roku 2012 snížilo o 0,6 mld. Kč.

Meziroční srovnání inkasa této daně na úrovni státního rozpočtu negativně ovlivňuje změna v rozpočtovém určení daně, kdy došlo ke snížení podílu o 2,18 p.b. na státním rozpočtu ve prospěch územních rozpočtů.

Zvýšení sazby srážkové daně pro nerezidenty z bezesmluvních států z 15 na 35 % se do výnosu daně fiskálně významně nepromítlo.

Daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitostí

Inkaso majetkových daní (daně dědické, daně darovací a daně z převodu nemovitostí) v roce 2013 činilo 9,1 mld. Kč. Oproti roku 2012 bylo inkaso u majetkových daní v roce 2013 nižší o 2,0 mld. Kč, tj. o 18,2 %. Důvodem tohoto poklesu bylo ukončení platnosti daně darovací uvalené na provozovatele zařízení na výrobu elektřiny z bezúplatného nabytí emisních povolenek na emise skleníkových plynů v letech 2011 a 2012 zákonem č. 402/2010 Sb., novelizujícím s účinností od 1. ledna 2011 zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí.

Příjmy daně dědické byly rozpočtovány ve výši 0,1 mld. Kč, skutečně dosažené inkaso činilo 0,077 mld. Kč, tj. plnění na 77 %. Inkaso daně darovací v roce 2013 činilo 0,11 mld. Kč. Inkaso daně z převodu nemovitostí za hodnocené období činilo 8,9 mld. Kč, tj. 95,6 % rozpočtované částky. Ve srovnání s rokem 2012 došlo k nárůstu inkasa o 1,2 mld. Kč, tedy o 16,1 %, což bylo ovlivněno zejména zvýšením sazby daně ze 3 % na 4 %.

Daň z nemovitostí

Inkaso za daň z nemovitostí v roce 2013 činilo 9,8 mld. Kč, což bylo cca 109,4 % rozpočtované částky, ze které se vycházelo při návrhu státního rozpočtu. Meziročně se inkaso zvýšilo o 0,3 mld. Kč, což představuje o 3,2 % více. Tento pozitivní vývoj byl ovlivněn zejména zvýšením počtu obcí, které využily možnosti stanovit pro nemovitosti na svém území místní koeficient podle § 12 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

Silniční daň

Inkaso silniční daně v roce 2013 činilo 5,3 mld. Kč, což bylo cca 97,6 % rozpočtované částky, ze které se vycházelo při návrhu státního rozpočtu. Meziročně inkaso silniční daně velmi mírně vzrostlo o 0,1 mld. Kč. Dlouhodobá stagnace inkasa silniční daně je ovlivněna stávající úpravou snížení sazby daně pro vozidla v následujících 9 letech od pořízení.

Odvod z loterií a jiných podobných her

Od roku 2012 byl nově zaveden odvod z loterií a jiných podobných her, jehož celkové inkaso v roce 2013 činilo cca 8,1 mld. Kč.

3. Vybrané indikátory finanční a celní správy

Tabulka č. 6: Vybrané indikátory činnosti finanční správy k 31. 12. příslušného roku

	2009	2010	2011	2012	2013
Celkové příjmy vybrané finanční správou jako podíl na HDP ¹⁾	14,14%	14,68%	14,89%	15,23%	15,72%
Podíl příjmů vybraných finanční správou na schváleném státním rozpočtu	94,53%	99,07%	101,36%	97,17%	99,26%
Podíl nákladů daňové správy na příjmech vybraných daňovou správou	1,53%	1,35%	1,42%	1,42%	1,39%
Podíl nákladů na správu daní na daňových příjmech daňové správy	1,45%	1,29%	1,35%	1,36%	1,33%
Příjmy finanční správy na počet zaměstnanců finanční správy (příjem na 1 zaměstnance) v mil. Kč	34,007	37,260	38,335	39,721	40,658
Podíl kontrol s doměrkem větším než 10 000 Kč k celkovému počtu kontrol	18,70%	22,16%	23,76%	25,92%	25,20%
Kumulovaná výše nedoplatků ke konci roku jako podíl příjmů vybraných finanční správou v daném roce	18,83%	19,40%	21,17%	23,03%	24,39%
Podíl elektronicky podaných daňových tvrzení se zaručeným podpisem na celkovém počtu podaných daňových tvrzení	2,52%	3,74%	4,74%	5,87%	6,63%
Podíl nákladů ICT na celkových nákladech finanční správy	5,06%	3,38%	12,70%	16,38%	15,60%

1) Upraveno podle revize aktuální revize HDP.

Tabulka č. 7: Vybrané indikátory činnosti celní správy

k 31. 12. příslušného roku

		2009	2010	2011	2012	2013
Celkové příjmy vybrané celní správou jako podíl HDP (v %)		3,87%	4,04%	4,09%	3,90%	3,68%
Výše skutečně vybraných daňových příjmů vzhledem k odhadům schváleným ve státním rozpočtu (v%)	daně spotřební	91,06%	97,99%	102,96%	101,65%	96,22%
	clo	78,68%	104,02%	121,95%	95,20%	140,00%
Náklady na správu daní a cel jako podíl daňových a celních příjmů vybíraných celní správou (v %)		1,24%	1,03%	0,93%	0,94%	0,92%
Podíl nákladů na správu cel na celních příjmech celní správy (v %)		12,81%	9,74%	8,32%	10,40%	10,99%
Podíl nákladů na správu daní na daňových příjmech celní správy (v %)		0,69%	0,63%	0,55%	0,55%	0,53%
Příjmy celní správy na počet zaměstnanců (v mil. Kč/1 zaměstnanec)		22,06	24,41	26,10	26,83	26,63
Podíl daňových kontrol s doměřkem větším než 10 000 Kč k celkovému počtu kontrol		16,5%	15,8%	15,5%	27,2%	25,0%
Kumulovaná výše daňových nedoplatků ke konci roku jako podíl příjmů vybíraných celní správou v daném roce	z dovozu	3,8%	3,2%	3,1%	3,20%	3,28%
	vnitrostátní	2,30%	2,80%	2,70%	3,70%	4,96%
Podíl elektronicky podaných daňových tvrzení se zaručeným podpisem na celkovém počtu podaných daňových tvrzení		0,80%	1,50%	2,70%	2,80%	4,37%
Podíl elektronicky podaných celních prohlášení na celkovém počtu podaných celních prohlášení		87,40%	91,10%	95,20%	96,90%	94,97%
Podíl nákladů ICT na celkových nákladech celní správy (v %)		8,51%	6,58%	6,27%	7,85%	7,87%

4. Daňové subjekty

Tabulka č. 8: Počet účtů podle jednotlivých daní

κ 31. 12. příslušného roku

		2009	2010	2011	2012	2013
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	725 593	741 911	757 549	776 562	798 209
Daně spotřební a energetické	celní správa	25 422	27 667	30 011	32 355	38 376
v tom: minerální oleje		16 615	17 511	18 403	19 301	21 803
tabák		1 111	1 590	2 015	2 364	3 991
líh		3 611	4 097	4 719	5 405	6 789
pivo		363	431	498	564	687
víno		2 612	2 806	3 050	3 303	3 581
elektřina		496	535	561	592	629
zemní plyn		472	508	548	590	635
pevná paliva		142	189	217	236	261
Clo	celní správa	13 607	13 777	13 183	13 644	13 803
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	447 800	471 892	495 148	511 511	533 461
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	2 880 023	2 937 884	3 003 586	3 470 491	3 531 704
v tom: podávajících daňová tvrzení		2 295 109	2 338 653	2 386 481	2 846 902	2 888 149
ze závislé činnosti		584 914	599 231	617 105	623 589	643 555
Daň z příjmů zvláštní sazba		459 811	471 336	482 666	493 094	513 891
Daň dědická	finanční správa	56 369	50 816	48 848	45 402	44 814
Daň darovací	finanční správa	155 383	152 318	136 788	132 416	125 795
Daň z převodu nemovitostí	finanční správa	616 510	626 475	664 417	691 070	688 370
Daň z nemovitostí	finanční správa	4 276 596	4 407 461	4 554 847	4 558 103	4 695 843
Daň silniční	finanční správa	1 032 490	1 049 671	1 064 481	1 058 576	1 075 713
Odvod za elektřinu ze slunečního záření	finanční správa	0	0	4	5	9
Odvod z loterií	finanční správa	0	0	0	1 006	1 261
Dělená správa	celní správa	1 112 434	1 360 667	1 569 048	1 721 523	2 298 885
CELKEM		11 802 038	12 311 875	12 820 576	13 505 758	14 360 134
v tom: finanční správa		10 650 575	10 909 764	11 208 334	11 738 236	12 009 070
celní správa		1 151 463	1 402 111	1 612 242	1 767 522	2 351 064

Počet účtů podle jednotlivých daní vykazuje zvyšující se tendenci. Tento údaj ukazuje kvantitativní hledisko o počtu nositelů daňových povinností a je také jedním z pohledů na výkonnost finanční a celní správy. Nositele daňových povinností rozdělujeme na poplatníky a plátce. Poplatníkem se rozumí osoba, jejíž příjmy, majetek nebo úkony jsou přímo podrobeny dani (daňové povinnosti). Plátcem je osoba, která pod vlastní majetkovou odpovědností od poplatníků daň vybírá či jim ji sráží, a následně takto sraženou či vybranou daň odvádí správci daně. U nepřímých daní jsou plátce a poplatník odlišnými osobami, u přímých daní jde o tutéž osobu.

Osoba, která má daňovou povinnost, se zaregistruje podle místní příslušnosti na finančním či celním úřadu, zde je zaregistrována a má přidělen daňový účet k určité dani. Přehled o počtu účtů podle jednotlivých daní v časové řadě uvádí Tabulka č. 8. Tento údaj vyjadřuje počet subjektů spravovaných správcem daně. Strukturu daňových subjektů podle příslušnosti k dani uvádí počet účtů. Nejvyšší je nárůst počtu osobních účtů subjektů u tzv. dělené správy (pokuty, poplatky), kde v roce 2013 oproti roku 2012 došlo k nárůstu o 577 362 účtů (26,11%).

Pro upřesnění k výše citované tabulce je třeba uvést, že daňový subjekt je registrován k příslušné dani podle místní příslušnosti finančního, příp. celního úřadu. Tím dochází k situaci, že správu daní daňového subjektu může vykonávat více správců daní.

Jiný pohled poskytuje ukazatel počtu evidovaných aktivních daňových subjektů, který uvádí aktuální údaj o počtu daňových subjektů, které jsou aktivní vůči finanční správě ve sledovaném období.

Tabulka č. 9: Daňové subjekty

k 31.12. příslušného roku

Finanční správa	2009	2010	2011	2012	2013
Počet daňových subjektů aktivních	9 353 050	8 938 745	8 919 170	9 029 017	9 197 379

Pro mezinárodní srovnávání se též již i v České republice od roku 2011 používá přísnější kvalitativní kritérium, kdy je daňový subjekt chápán jako unikátní bez ohledu na počet daňových registrací a počtu správců daní, u kterých je registrován. Tabulka č. 10 tendenci v počtu unikátních daňových subjektů v evidenci správců daní za poslední sledované období.

Tabulka č. 10: Daňové subjekty unikátní

k 31.12. příslušného roku

Finanční správa	2010	2011	2012	2013
Počet daňových subjektů	6983914	7254936	7439512	7 298 934

5. Daňové a celní příjmy

Tabulka č. 11: Daňové a celní příjmy

k 31. 12. 2013 v mil Kč

		Daňová povinnost	Inkaso	Rozdíl
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	317 016,3	308 300,3	-8 716,0
	celní správa	203,0	162,0	-41,0
	celkem	317 219,3	308 462,3	-8 757,0
Daně spotřební a energetické	finanční správa	-60,8	2,6	63,4
	celní správa	143 835,0	137 597,0	-6 238,0
	celkem	143 774,2	137 599,6	-6 174,6
v tom: minerální oleje		77 917,0	76 560,0	-1 357,0
tabák		51 902,0	46 819,0	-5 083,0
líh		6 187,0	6 379,0	192,0
pivo		4 527,0	4 516,0	-11,0
víno		291,0	284,0	-7,0
elektřina		1 293,0	1 307,0	14,0
zemní plyn		1 263,0	1 269,0	6,0
pevná paliva		455,0	463,0	8,0
Clo, včetně odvodu do EU	celní správa	5 800,0	5 840,0	40,0
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	111 959,2	113 051,6	1 092,4
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	123 900,8	128 814,8	4 914,0
v tom: podávajících daňová přiznání		1 179,8	2 680,4	1 500,6
ze závislé činnosti		122 721,0	126 134,4	3 413,4
Daň z příjmů zvláštní sazba	finanční správa	20 784,2	20 488,0	-296,2
Daň dědická	finanční správa	72,3	75,7	3,4
Daň darovací	finanční správa	92,9	108,0	15,1
Daň z převodu nemovitostí	finanční správa	8 580,7	8 894,4	313,7
Daň z nemovitostí	finanční správa	9 855,1	9 847,4	-7,7
Daň silniční	finanční správa	5 236,8	5 273,1	36,3
Odvod za elektřiny ze slunečního záření	finanční správa	6 032,4	5 817,2	-215,2
Odvod z loterií § 41b odst. 1	finanční správa	2 076,1	2 076,4	0,3
Odvod z loterií § 41b odst. 2., 3., 4.,	finanční správa	6 063,3	5 981,1	-82,2
Ostatní daně a poplatky	finanční správa	4 234,3	1 868,5	-2 365,8
	celní správa	3 865,0	3 071,0	-794,0
	celkem	8 099,3	4 939,5	-3 159,8
z toho: dělená správa	celní správa	3 814,0	3 044,0	-770,0
CELKEM		769 546,6	757 269,1	-12 277,5
v tom: finanční správa		615 843,6	610 599,1	-5 244,0
celní správa		153 703,0	146 670,0	-7 033,0

Porovnání daňové povinnosti, skutečného inkasa a z různých důvodů nevybraných či neodvedených daní k 31. 12. 2013 uvádí Tabulka č. 11. Poznamenáváme, že tabulka nezahrnuje daň z příjmů právnických osob za obce a kraje. Správci daní v roce 2013 vyměřili daňovou povinnost ve výši 769 546,6 mil. Kč a skutečné inkaso bylo 757 269,1 mil. Kč. Rozdíl je 12 277,5 mil. Kč, což je oproti roku předchozímu výsledek lepší o 1912,5 mil. Kč. Nejvyšší rozdíl inkasa a daňové povinnosti je u daně z přidané hodnoty 8 716,0 mil. Kč, což je 71,3 % celkové neuhrazené částky. Oproti předchozímu roku je to o 5,34% lepší výsledek. Následují spotřební a energetické daně s rozdílem 6 174,6 mil. Kč, což oproti předchozímu roku nárůst o 2 444,6 mil. Kč (60,41%). Největší rozdíl zůstává u daně z tabáku, kde rozdíl mezi inkasem a daňovou povinností je 5 083,0 mil. Kč a nově též u daně z příjmů fyzických osob ve výši 4 914,0 mil. Kč, což je nárůst oproti předchozímu roku o 89,15%.

6. Kontrolní činnost

Kontrolní činnost správce daně slouží k ověření správnosti plnění daňových povinností, tvrzení daňového subjektu nebo další okolnosti rozhodné pro správné zjištění a stanovení daně. Pokud má správce daně poznatky nebo pochybnosti o správnosti a pravdivosti daňového tvrzení (daňového přiznání) nebo dalších dokumentů předložených daňovým subjektem, vyzve daňový subjekt k odstranění těchto pochybností. Dalším krokem správce daně je daňová kontrola.

a) Postup k odstranění pochybností

Tabulka č. 12: Postup k odstranění pochybností

k 31. 12. 2013

		Počet řízení ukončených		Změna v důsledku postupu k odstranění pochybností v mil. Kč		
				daňové povinnosti	nadměrného odpočtu	ztráty
		celkem	s rozdílem			
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	12 213	5 484	2 877	-1 714	0
Daně spotřební a energetické	celní správa	1 041	218	48	0	0
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	740	249	109	0	-15
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	4 567	1 287	18	0	-15
CELKEM	finanční správa	17 520	7 020	3 004	-1 714	-30
	celní správa	1 041	218	48	0	0
	celkem	18 561	7 238	3 052	-1 714	-30

Cílem řízení k odstranění pochybností správcem daně jsou neúplné či chybně vykázané údaje na daňovém tvrzení, kdy uváděné údaje nekorespondují s přílohami, je chybně vykázaný základ daně, sazba daně, ztráta z minulých let, výše či druh osvobození, nárok na odpočet daně.

Oproti roku 2012 se snížil celkový počet řízení k odstranění pochybností vedených finančními a celními úřady o 20 538, to znamená na 47,47 % úrovně předchozího roku. Nejvyšší rozdíl je u celní správy, kde došlo ke snížení o 14 283 ukončených řízení, to znamená na 6,79 % předchozího roku, ale současně se zvýšil počet nálezů z 32 na 218 s dopadem na daňovou povinnost, která se změnila ze 148 mil Kč na 48 mil. Kč v roce 2013. Uvedená tendence platí i pro finanční správu, u které došlo ke změně daňové povinnosti z 6 689,4 mil. Kč v roce 2012 na 3 004 mil. Kč v roce 2013. Nadměrné odpočty byly v důsledku postupů k odstranění pochybností sníženy v roce 2013 o 1 714 mil. Kč, zatímco v roce 2012 byly 2 706,2 mil. Kč. Změna ztráty v důsledku postupů k odstranění pochybností je o 283,5 mil. Kč nižší než v roce 2012.

b) Daňová kontrola

Daňová kontrola se zabývá kontrolou plnění daňových povinností daňových subjektů nebo jiných okolností rozhodných pro správné zjištění a stanovení daňové povinnosti. Provádí ji správce daně u daňového subjektu nebo na místě, které je pro účel kontroly nejvhodnější. Za jednu kontrolu se považuje kontrola jedné daně u jednoho subjektu za jeden rok.

V roce 2013 byl počet ukončených kontrol provedených finanční a celní správou nižší o 9 030 oproti roku 2012, což znamená méně o 20,84 % oproti roku 2012. Jde o pokračování trendu snižování počtu kontrol. V roce 2012 to bylo oproti roku 2011 méně o 10,5 %. K největšímu propadu došlo v roce 2010, kdy jejich počet byl nižší o 22 348 (o 68,0 %). Důležité je, že změna daňové povinnosti nekopírovala počty kontrol a zůstala na stejné úrovni 8 434,6 mil. Kč v roce 2013 a 8 482,5 mil. Kč v roce 2012. Je zřejmé, že správce daně se soustředil na náročnější, efektivnější a cílenější provádění daňových kontrol zejména tam, kde je očekáván fiskální efekt. Vyšší efektivitu daňových kontrol potvrzuje doměřená částka, jež byla o 1 745 mil. Kč (o 26,1 %) vyšší oproti předchozímu roku. Nejvyšší nárůst oproti roku 2012 v absolutním vyjádření vykazuje doměření na dani z přidané hodnoty, kde byl zaznamenán nárůst oproti předchozímu roku o 202,6 mil. Kč (2,97 %) a u daně spotřební a energetických z 12,8 mil. Kč v roce 2012 na 125,8 mil. Kč v roce 2013, což znamená nárůst o 982,8 %. V roce 2013 byla v důsledku provedených daňových kontrol snížena vykazovaná ztráta o 1 475,0 mil. Kč, zatímco v roce 2012 byla tato částka 2 565,1 mil. Kč, což je v roce 2013 o 57,5 % méně.

Z celkového počtu 34 308 kontrol ukončeno 15 690 kontrol s doměrkem (45,7 %), což je stejný výsledek jako v roce 2012, kdy to bylo 45,4 %. Zatímco v roce 2012 by na jednu kontrolu doměřeno 195,7 tis. Kč, tak v roce 2013 již 245,8 tis. Kč.

Tabulka č. 13: Daňová kontrola

k 31. 12. 2013

		Počet kontrol		Změna v důsledku kontroly v mil. Kč	
		ukončeno	ukončeno s rozdílem	daňové povinnosti	snížení ztráty
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	10 228	6 153	7 033,2	0,0
Daně spotřební a energetické	celní správa	322	171	125,8	0
v tom: minerální oleje		239	132	99,9	239
tabák		2	1	0,1	
líh		36	17	6,3	
pivo		15	10	19,3	
víno		6	3	0,0	
elektřina		13	3	0,0	
zemní plyn		15	6	0,0	
pevná paliva		8	3	0,1	
Clo (následná kontrola)	celní správa	437	321	80,2	0
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	5 860	2 757	817,4	-1 132,0
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	12 141	4 714	352,2	-343,0
v tom: podávajících daňová tvrzení ze závislé činnosti		7 611	3 391	267,5	-343,0
4 530		1 323	84,7		
Daň z příjmů zvláštní sazba	finanční správa	1 649	178	8,6	0,0
Daň dědická, daň dědická a daň z převodu nemovitosti	finanční správa	4	0	0,0	0,0
Daň z nemovitostí	finanční správa	513	478	0,9	0,0
Daň silniční	finanční správa	3 154	921	16,3	0,0
Odvod za el. ze slunečního záření	finanční správa	0	0	0	0
CELKEM		33 308	15 690	8 434,6	-1 475,0
v tom: finanční správa		33 549	15 198	8228,6	-1 475,0
celní správa		759	492	206,0	0,0

c) Ostatní kontrolní činnosti

Finanční a celní správa, kromě kontroly daní a cel, vykonávají kontrolu v dalších oblastech uložených zvláštními zákony. Finanční správa provádí cenovou kontrolu, finanční kontrolu, kontrolu realizace převodů oprávněným příjemcům a státní dozor nad sázkovými hrami a loteriemi. Kontrolou v těchto oblastech se věnuje 719 průměrného přepočteného počtu zaměstnanců, což je 4,8 % z celkového průměrného přepočteného počtu zaměstnanců.

Celní správa je v oblasti ostatní kontrolní činnosti mnohem různorodější a rozsáhlejší než uvádí příložená Tabulka č. 10. Touto oblastí se v roce 2013 zabývalo 1868,5 průměrného

přepočteného počtu zaměstnanců, což je 34,8 % všech zaměstnanců z celkového průměrného přepočteného počtu zaměstnanců celní správy.

Je zřejmé, že vysoký podíl zaměstnanců celní správy na ostatní kontrolní činnosti souvisí s transformací celní správy v důsledku realizace prací na projektu reformy kontrolních a dohledových procesů v resortu Ministerstva financí, od kterého se očekává další transformace celní správy do podoby kontrolní a dohledové instituce.

Tabulka č. 14: Ostatní kontrolní činnosti

k 31. 12. 2013

Druh kontroly	Kontroly		
	celkem	ukončeno s rozdílem	
		počet	%
Celní správa			
Speciální			
v tom: Kontrola zaměstnávání cizinců	941	511	54,30%
Následná kontrola Intrastatu	891	729	81,82%
Obecná bezpečnost výrobků a potravin	1 729	174	10,06%
Kontrola přeprav a prodeje vybraných výrobků	298 697	1 387	0,46%
Systém elektronického mýtného	53 754	54 378	10,00%
Státní odborný dozor v silniční dopravě	17 003	1 238	7,28%
Pěstování máku setého a konopí	175	45	25,71%
Kontrola přeshraničních přeprav odpadů	88	0	0,00%
Kontrola v oblasti trhu a spotřebitele	22 016	927	4,21%
CELKEM	395 294	59 389	15,2%
Finanční správa			
Cenová kontrola	268	113	42,00%
Finanční kontrola	85	40	47,05%
Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně	7 968	2 784	34,94%
Státní dozor nad sázkovými hrami a loterieri	19 168	750	3,91%
CELKEM	27 489	3 687	13,41%

Kontrola zaměstnávání cizinců

V roce 2013 provedly celní úřady samostatně nebo v součinnosti s jinými orgány státní správy celkem 941 kontrol dodržování povinností stanovených zákonem č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“) a zkontrolovaly při nich 2 354 cizinců. Z výše uvedeného celkového počtu kontrol bylo v 511 případech (tj. 54,3 %) konstatováno podezření z porušení zákona o zaměstnanosti. Z celkového počtu zkontrolovaných cizinců vyslovily celní úřady u 464 osob ze třetích zemí důvodné podezření z výkonu nelegální práce dle § 5 zákona o zaměstnanosti. U 24 zkontrolovaných cizinců vzniklo navíc podezření z porušení zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Přestože se snížil počet provedených kontrol, mírně vzrostla oproti roku 2012 celková efektivita kontrolní činnosti, která je tak nejvyšší za dobu, kdy Celní správa ČR vykonává tuto kontrolní činnost.

Tabulka č. 15: Kontrolní činnost – zaměstnávání cizinců k 31.12. příslušného roku

Období	2009	2010	2011	2012	2013
Počet provedených kontrol	1 632	1 660	1 752	1 329	941
Počet zkontrolovaných cizinců	6 203	6 325	4 520	2 904	2 354
Zjištěná podezření na porušení	1 966	2 008	1 229	630	464
Zjištěná podezření na porušení	54	54	71	23	24

Mezi nejpočetnější skupiny cizinců podezřelých z porušování zákona o zaměstnanosti patřili v roce 2013 státní příslušníci Ukrajiny (177 osob), Vietnamu (173), Číny (52), Moldávie (18) a Thajska (11).

Vedle běžných kontrol dodržování povinností podle zákona o zaměstnanosti byly celními úřady za koordinace Generálního ředitelství cel v roce 2013 provedeny dvě celostátní kontrolní akce.

Kontrolní akce uskutečněná koncem května 2013 s názvem MAX, byla zaměřena na oblasti stavebnictví a zemědělství. Pracovníci celních úřadů během třídenní akce provedli celkem 136 kontrol, z nichž v 75 případech (55 %) vzniklo důvodné podezření z porušení zákona o zaměstnanosti. V rámci této akce zkontrolovali celníci 331 cizinců ze třetích zemí a 309 občanů EU pracujících v prostorách kontrolovaných osob. U 86 cizinců (26 %) bylo konstatováno podezření z porušení zákona o zaměstnanosti.

Celostátní akce s názvem WELLNESS, která se uskutečnila v polovině prosince 2013, byla zacílena na subjekty provozující činnost v oblasti ubytovacích služeb („wellness pobyty“). V průběhu třídenní akce bylo provedeno celkem 98 kontrol, z nichž v 24 případech (25 %) vzniklo důvodné podezření z porušení zákona o zaměstnanosti. Prověřeno bylo 101 cizinců ze třetích zemí a 45 občanů EU vykonávajících práci u kontrolovaných subjektů. V případě 29 cizinců (29 %) došlo ke zjištění podezření z porušení zákona o zaměstnanosti.

Ochrana duševního vlastnictví

Pozornost byla věnována kontrole zboží pocházejícího z třetích zemí, ale rovněž i v rámci dozoru nad ochranou spotřebitele na tuzemském trhu. Kromě zmíněných oprávnění celní správa působí jako orgán činný v trestním řízení, kdy svých kompetencí využívá při odhalování distribučních kanálů padělků a nedovolených napodobenin a odhalování ilegálních výroben, skladů a provozoven. Často byly kontroly prováděny na podnět oprávněné osoby podle zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

Celní orgány zajistili v roce 2013 v rámci kontrol zaměřených na ochranu spotřebitele a vnitřního trhu celkem 1 738 645 ks zboží podezřelého z porušování práv k duševnímu vlastnictví, jehož prodejem by vznikla škoda majitelům práv duševního vlastnictví ve výši 1 732,8 mil. Kč.

Cenová kontrola

Cenové kontroly, prováděné pracovníky oddělení cenových kontrol Specializovaného finančního úřadu v roce 2013, byly zaměřeny na dodržování způsobů regulace cen a dále

na posouzení, zda u neregulovaných cen nedošlo ke zneužití hospodářského postavení. V rámci kontrol byla nejčastější porušení cenových předpisů zjištěna v oblasti dodávek pitné vody odběratelům. Jednalo se o případy zahrnutí ekonomicky neoprávněných nákladů do výsledné kalkulace ceny pitné vody pro konečného spotřebitele. Podobná situace byla zjištěna i u sběru, přepravy, třídění a odstraňování komunálního odpadu; docházelo k zahrnutí ekonomicky neoprávněných nákladů do kalkulace ceny. Kromě cenových kontrol byla v roce 2013 provedena mimořádná šetření vyžádaná Ministerstvem financí, která byla zaměřena na zneužití hospodářského postavení.

V roce 2013 bylo ukončeno celkem 268 kontrolních akcí, ve 113 správních řízeních za porušení cenových předpisů byly uloženy pokuty v celkové výši 2,680 mil. Kč. Za období roku 2013 bylo vyřízeno 89 podnětů, z toho 41 oprávněných.

Finanční kontrola

V rámci veřejnosprávních kontrol oddělení dotací a finanční kontroly finančních úřadů prověřovala zejména oprávněnost použití peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, dodržování účelovosti a stanovených podmínek. V roce 2013 bylo provedeno celkem 85 veřejnosprávních kontrol, zatímco v roce 2012 jich bylo 167, přičemž ve 40 případech bylo konstatováno podezření na neoprávněné použití nebo zadržení peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu nebo jiných peněžních prostředků státu ve výši 170 mil. Kč. Vybrané kontroly se rovněž zaměřily na plnění všeobecných podmínek pro poskytnutí investičních pobídek dle zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, ve znění pozdějších předpisů.

Dále bylo provedeno ve spolupráci s Ministerstvem financí přezkoumání hospodaření u 13 krajů a 7 Regionálních rad regionu soudržnosti a celkem 26 kontrolních akcí v oblasti poskytování sociálních služeb u příspěvkových organizací zřízených krajskými úřady. Kromě výše uvedeného se kontrolní pracovníci podíleli na realizaci 109 dozorů státu nad výkonem přezkoumání hospodaření obcí, dobrovolných svazků obcí a městských částí hl. m. Prahy. Cílem prováděných dozorů bylo zjistit, zda vykonané přezkoumání hospodaření proběhlo v souladu s platnými právními předpisy.

Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně

Správa odvodů byla v roce 2013 vykonávána všemi 15 finančními úřady, přičemž došlo k centralizaci této činnosti tak, že oddělení dotací a finanční kontroly byla zařazena přímo do organizační struktury finančního úřadu mimo jeho územní pracoviště.

V roce 2013 bylo v centrální evidenci dotací zaevidováno celkem 37 112 dotovaných projektů či akcí v celkovém objemu přes 240 miliard Kč.

Jednou ze stěžejních činností finančních úřadů v rámci výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně je daňová kontrola, a to nejen proto, že je pokladem pro vyměření odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně, ale plní i nezanedbatelnou funkci preventivní.

V roce 2013 bylo provedeno celkem 7 968 kontrol a místních šetření, zkontrolováno celkem 13 947 dotovaných akcí a projektů a zkontrolováno celkem 33 770 mil. Kč.

Na základě provedených kontrol bylo vyměřeno 3 746 mil. Kč na odvodech za porušení rozpočtové kázně a vyměřeno 2 951 mil. Kč na penále za porušení rozpočtové kázně.

Dozor nad sázkovými hrami a loterieri

V roce 2013 provedl Specializovaný finanční úřad celkem 19 168 kontrol zaměřených na dodržování zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů a podmínek vyplývajících z povolení k provozování loterií a jiných podobných her vydávaných Ministerstvem financí. Ze strany SFÚ bylo vedeno celkem 338 správních řízení a uloženy pokuty za porušení zákona o loteriích ve výši 16,256 mil. Kč.

Obdobně, jako v minulém období, nejčastěji docházelo k porušování podmínek daných povolením k provozování loterie a jiné podobné hry (např. nenahlášení odpovědné osoby orgánu státního dozoru, nezajištění dozoru osobou odpovědnou za zákaz vstupu osob mladších 18 let, neoznačená provozovna, neplatná registrační známka na technickém zařízení, nevyvěšení návštěvního řádu).

V porovnání s rokem 2012 poklesl počet kontrol o 4968. Změny v počtu kontrol a výši uložených pokut souvisely s reorganizací finanční správy k 1. lednu 2013, kdy kompetence v oblasti státního dozoru byly převedeny na Specializovaný finanční úřad.

V období roku 2013 se SFÚ také zaměřil na monitoring zakázaných spotřebitelských loterií, přičemž výsledkem bylo zjištění 18 porušení zákona o loteriích v této oblasti a vyměření pokut v celkové výši více než 8 mil. Kč.

Oznámení pro podezření ze spáchání trestního činu

Povinností správců daní je oznámit orgánům činných v trestním řízení podezření ze spáchání trestného činu, které při výkonu své činnosti zjistili. Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby, a neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby. Pozitivně se pro spolupráci správců daní s Policií České republiky projevila změna zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, kterou se s účinností od 1. ledna 2012 prolamuje mlčenlivost správce daně vůči specializovaným útvarům Policie České republiky.

Tabulka č. 16: Podněty předané finanční správou orgánům činným v trestním řízení k 31.12. příslušného roku

Ve věci	Počet předaných případů					Částka v mil. Kč				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
trestného činu	1 267	1 510	1 325	1 555	1 095	11 658	6 362	6 452	9 367	4 485
jiného trestného	31	108	107	156	99	12	27	351	80	77
CELKEM	1 298	1 618	1 432	1 711	1 194	11 670	6 389	6 803	9 447	4 562

V roce 2013 bylo FS předáno orgánům činným v trestním řízení celkem 1 194 podnětů, což je o 517 podnětů méně než v roce 2012. Celková škoda u takto předaných podnětů v roce 2013 činila 4 562 mil. Kč, což je o 4 885 mil. Kč méně než v roce 2012. Tento stav lze přičíst především včasné reakci správce daně, kterému se prostřednictvím zajišťovacích příkazů a kontrolně exekučních akcí daří identifikovat a eliminovat daňový únik.

V roce 2013 bylo pověřenými celními orgány založeno celkem 789 trestních spisů, což je oproti předchozímu roku nárůst o 47,5 %, v rámci kterých bylo prověřováno celkem 841 611 podezření ze spáchání trestného činu, který odpovídá nárůstu o 37,6 % oproti předchozímu roku. Ve smyslu ustanovení § 162 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“), bylo předáno do vyšetřování orgánům Policie ČR celkem 284 trestních spisů. Státnímu zástupci bylo v rámci zkráceného řízení podle § 179c trestního řádu předáno celkem 82 trestních spisů. Ve smyslu § 159a odst. 1 až 5 trestního řádu bylo odloženo nebo odevzdáno 294 trestních spisů, z důvodu věcné nepříslušnosti bylo orgánům Policie ČR předáno 7 trestních spisů.

Tabulka č. 17: Výsledky činnosti pověřených celních orgánů v trestním řízení k 31.12.

	2009	2010	2011	2012	2013
Založeno trestních spisů	566	683	657	535	789
Podezření ze spáchání trestného činu	672	861	765	611	841
z toho: trestného činu kráčení daně	65	80	52	56	88
částka (v mil. Kč)	299	386	191	220	1912,8
Předáno do vyšetřování	286	301	349	244	284
Realizováno ve zkráceném řízení	46	93	84	82	73
Odevzdáno a odloženo	194	224	205	179	294

7. Daňové a celní nedoplatky

Tabulka č. 18: Daňové a celní nedoplatky k 31. 12. příslušného roku

v mil. Kč

		2009	2010	2011	2012	2013
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	48 019	57 337	68 725	82 505	96 527
	celní správa	1 682	1 461	1 402	1 308	1 271
	celkem	49 701	58 798	70 127	83 813	97 798
Daně spotřební a energetické	finanční správa	1 560	1 107	935	968	904
	celní správa	6 171	6 546	6 458	7 927	10 151
	celkem	7 731	7 653	7 393	8 895	11 055
Clo	celní správa	504	591	573	519	502
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	16 668	17 505	19 109	21 872	21 155
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	18 439	18 417	18 258	17 547	15 977
v tom: podávajících daňová tvrzení		14 340	14 364	14 284	13 737	12 298
ze závislé činnosti		4 099	4 053	3 975	3 811	3 679
Daň z příjmů zvláštní sazba	finanční správa	304	311	358	382	438
Daň dědická	finanční správa	10	11	10	10	9
Daň darovací	finanční správa	171	172	159	148	136
Daň z převodu nemovitostí	finanční správa	3 503	3 270	3 209	2 962	2 844
Daň z nemovitostí	finanční správa	903	901	954	955	1 030
Daň silniční	finanční správa	1 250	1 346	1 521	1 614	1 692
Odvod za elektřiny ze slunečního záření	finanční správa	0	0	0	0	0
Odvod z loterií § 41b odst.1.	finanční správa	0	0	0	12	32
Odvod z loterií § 41b odst. 2., 3., 4.	finanční správa	0	0	0	136	229
Ostatní daně a poplatky	finanční správa	5 324	3 857	3 767	4 649	7 064
	celní správa	1 053	791	907	2 264	2 723
	celkem	6 377	4 648	4 674	6 913	9 787
z toho: dělená správa	celní správa	352	395	518	1 824	2 339
Staré daně	finanční správa	2 299	2 154	1 819	979	903
CELKEM		107 858	115 776	128 162	146 756	172 525
v tom: finanční správa		98 448	106 387	118 822	134 738	148 941
celní správa		9 410	9 389	9 340	12 018	23 584

Nedoplatek je částka daně, která není uhrazena a uplynul již den její splatnosti. Součástí vykazovaných nedoplatků je rovněž příslušenství daně.

Výše evidovaných nedoplatků k 31. prosinci 2013 dosáhla výše 172 525 mil. Kč, což znamená meziroční nárůst 14,9 % a odpovídá tempu meziročního nárůstu předchozího roku. Finanční správa evidovala daňové nedoplatky v celkové výši 148 941 mil. Kč a celní správa 23 584 mil. Kč. Na celkových nedoplatcích finanční a celní správy měla v roce 2013 nejvyšší

podíl daň z přidané hodnoty, a to 56,7 %, která sice v meziročním srovnání zaznamenala 16,7% nárůst, ale oproti předchozímu meziročnímu nárůstu 19,5 % je vidět pokles. Daň z příjmů právnických osob má na celkových nedoplatecích finanční a celní správy 12,3% podíl a v meziročním srovnání zůstává oproti předchozímu roku zhruba na stejné úrovni. V pětiletém srovnání jde o nárůst o 26,9 %. Výše daňových nedoplatků na dani z příjmů fyzických osob se meziročně snížila o 1 570 mil. Kč, což je 1,2 %. V pětiletém srovnání byl pokles o 13,35 %.

Spotřební daně, které spravuje celní správa, mají podíl na celkových nedoplatecích 6,4 %, zatímco v přechodném roce to bylo 6,6 %. Ovšem oproti předchozímu roku je to zvýšení o 20,3 %, v pětiletém srovnávacím období je to nárůst 15,25 %. Důvodem je především meziroční zvýšení nedoplatků u minerálních olejů o 2 210 mil. Kč, což odpovídá meziročnímu nárůstu o 41,2 %.

Celkové nedoplatky evidované v rámci ostatních daní a poplatků, též zaznamenaly meziroční nárůst o 41,57 %. Součástí ostatních daní a poplatků jsou peněžité plnění, která již byla celní správou jako nedoplatky předána k vymožení. Na výši nedoplatků v dělené správě mají největší podíl nedoplatky z pokut ve správním a blokovém řízení. Kompetence celní správy v dělené správě se zvyšují a postupně přecházejí z ukladatelů na celní správu, která se tímto stává centrem hlavního vymáhání pro jiné ukladatele. Jedním z faktorů zvyšující se výše nedoplatků u pokut jsou pokuty udělené Policií ČR cizím státním příslušníkům a stále častější ukládání pokut mladistvým, nezaměstnaným a bezdomovcům. Tyto pokuty jsou prakticky nevyhmatelné.

Tabulka č. 19: Daňové a celní nedoplatky - spotřební a energetické daně

k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

		2009	2010	2011	2012	2013
Daně spotřební a energetické	finanční správa	1 560	1 107	935	968	904
	celní správa	6 171	6 546	6 458	7 927	10 151
	celkem	7 731	7 653	7 393	8 895	11 055
v tom:	minerální oleje	4 976	4 813	5 094	5 361	7 571
	tabák	307	647	220	1 505	1 652
	líh	870	1 073	1 132	1 048	868
	pivo	8	4	2	4	51
	víno	4	4	4	3	2
	elektřina	4	4	3	3	4
	zemní plyn	2	1	1	1	1
	pevná paliva	1	2	2	2	2

S ohledem na závažnost důsledků na příjmovou stránku veřejných rozpočtů, které mají daňové a celní nedoplatky, je důležitý též pohled na strukturu nedoplatků podle daní a subjektů, které se na nich podílí. Tabulka č. 20 ukazuje vývoj počtu subjektů s nedoplatky podle daní. Průměrná výše nedoplatku u jednoho dlužníka byla v roce 2009 ve výši 0,117 mil. Kč, v roce 2013 již byla 0,219 mil. Kč. U DPH se za poslední pětileté období zvýšila výše nedoplatku z 0,517 mil. Kč/plátce v roce 2009 na 1,567 mil. Kč/plátce v roce 2013.

Tabulka č. 20: Daňové a celní nedoplatky - počet subjektů s nedoplatky k 31.12. přisl. roku

		2009	2010	2011	2012	2013
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	94 999	98 338	105 461	107 751	109 235
	celní správa	1 117	854	828	796	841
	celkem	96 116	99 192	106 289	108 547	110 076
Daně spotřební a energetické	finanční správa	130	101	79	77	67
	celní správa	175	176	151	132	1 639
	celkem	305	277	230	209	1 706
Clo	celní správa	1 092	939	880	1 002	940
Daň z příjmů právnických	finanční správa	28 187	34 265	37 089	47 890	52 585
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	131 746	129 816	134 815	137 247	128 356
v tom: podávajících daňová tvrzení		94 512	93 937	93 470	94 430	88 868
ze závislé činnosti		37 234	35 879	41 345	42 817	39 488
Daň z příjmů zvláštní sazba	finanční správa	14 235	13 870	17 389	17 600	19 571
Daň dědická	finanční správa	3 331	2 947	2 520	2 051	1 578
Daň darovací	finanční správa	3 833	3 398	3 125	3 045	2 685
Daň z převodu nemovitostí	finanční správa	57 466	56 566	56 339	54 667	54 327
Daň z nemovitostí	finanční správa	136 340	124 476	131 036	125 319	143 873
Daň silniční	finanční správa	46 369	45 458	51 309	50 434	48 983
Odvod za el. ze slun. záření	finanční správa	0	0	0	0	0
Odvod z loterií § 41b odst 1	finanční správa	0	0	0	73	78
Odvod z loterií § 41b odst 2.,3.,4.	finanční správa	0	0	0	54	36
Ostatní daně a poplatky	finanční správa	286 277	140 082	102 788	85 586	58 715
	celní správa	112 327	128 449	134 908	135 161	162 011
	celkem	398 604	268 531	237 696	220 747	220 726
z toho: dělená správa	celní správa	112 114	128 218	134 633	134 772	158 572
Staré daně	finanční správa	732	582	460	321	90
CELKEM		918 356	780 317	779 177	769 206	785 610
v tom: finanční správa		803 645	649 899	642 410	632 115	620 179
celní správa		114 711	130 418	136 767	137 091	165 431

Na daních spotřebních a energetických byl v roce 2009 nedoplatek na poplatníka ve výši 25,349 mil. Kč, v roce 2013 se snížil na 6,749 mil. Kč na poplatníka, ale současně se zvýšila celková výše nedoplateků na této dani z 7 731 mil. Kč v roce 2009 na 11 055 mil. Kč v roce 2013.

Tabulka č. 21: Daňové a celní nedoplatky - počet subjektů s nedoplatky k 31.12. přísl. roku

	2009	2010	2011	2012	2013
Daně spotřební	175	176	151	132	1 639
v tom: minerální	32	32	34	35	273
tabák	17	20	22	28	564
líh	26	25	24	24	646
pivo	2	2	2	3	26
víno	10	7	7	7	56
elektrina	34	34	10	7	33
zemní plyn	21	8	3	0	23
pevná paliva	33	48	49	28	18

8. Zajištění a vymáhání nedoplateků

V rámci správy daní patří mezi nejčastěji využívané zajišťovací prostředky zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň zajišťovacím příkazem, na jehož základě daňový subjekt složí jistotu na depozitní účet správce daně a dále zajištění nedoplateků na daních a na příslušenství daní zřízením zástavního práva na základě rozhodnutí správce daně. Instituty zajištění daňových pohledávek byly i v roce 2013 orgány finanční a celní správy aktivně používány jako významné nástroje k vyšší vymahatelnosti daňových nedoplateků. Překážkou pro jejich výraznější užívání je zvyšující se počet daňových dlužníků, zejména mezi účelově založenými právníckými osobami, u kterých vzhledem k vykazované nemajetnosti nelze tento nástroj efektivně využít.

Tabulka č. 22: Zajištění daní a zástavní právo kumulativně k 31. 12. příslušného roku

Finanční správa		2009	2010	2011	2012	2013
Zajištění	počet rozhodnutí	81	100	109	269	467
	částka v mil. Kč	480,6	2 578,0	1 877,0	2 847,5	6 188,3
Zástavní právo	počet rozhodnutí	9 042	10 760	11 676	15 421	13 787
	částka v mil. Kč	6 695,6	8 729,3	7 679,0	9 684,5	9 327,3

Zajištěním formou poskytnutí jistoty nebo zaplacením celního dluhu se za podmínek stanovených zvláštními předpisy použije na úhradu cla, daně a poplatků vybíraných při dovozu a spravovaných celními orgány. Podle celního zákona lze jistotu poskytnout složením hotovosti na účet celního úřadu, ručením a zřízením zástavního práva.

Tabulka č. 23: Zajištění celního dluhu

kumulativně k 31. 12. příslušného roku

Celní správa		2009	2010	2011	2012	2013
Zajištění celního dluhu	počet rozhodnutí	357 647	655 457	758 449	793 803	3 343 201
	částka v mil. Kč	53 320,4	68 716,6	73 240,0	74 816,4	353 992,0

Při dovozu zboží a jeho propouštění do volného oběhu deklarantská veřejnost uplatňuje možnost zajištění celního dluhu formou celní jistoty (vlození příslušné částky na účet celního úřadu), souborné jistoty (ručitel) či jednotlivé jistoty (záruční doklad, záruční listina) ještě před vznikem daňové povinnosti.

Tabulka č. 24: Zajištění spotřebních a energetických daní kumulativně k 31. 12. přísl. roku

Celní správa		2009	2010	2011	2012	2013
Zajištění spotřebních a energetických daní	počet rozhodnutí	86851	96 534	108 596	122 152	134 544
	částka v mil. Kč	98 864,9	144 655,2	152 578,3	169 187,4	186347,2

Zajištění spotřebních a ekologických daní daně je upraveno zákonem č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů. V režimu podmíněného osvobození od daně je převážně daňová povinnost již dopředu zajištěna. Zajištění lze realizovat složením hotovosti nebo převodem finančních prostředků na účet celního úřadu nebo bankovní zárukou, případně ručením.

Vymáhání daňových a celních nedoplatků

Vývoj v oblasti vymáhaných daňových nedoplatků vymáhaných a vymožených orgány finanční a celní správy je patrný z Tabulky č. 25.

Tabulka č. 25: Daňové nedoplatky vymáhané a vymožené

k 31. 12. příslušného roku

			2009	2010	2011	2012	2013
Nedoplatky vymáhané	počet případů	finanční správa	2 997 730	3 996 484	3 475 900	3 244 637	3 420 171
		celní správa	51 790	49 210	48 081	44 327	72050
	částka v mil. Kč	finanční správa	68 011,0	71 166,0	83 366,6	98 733,8	111 389,9
		celní správa	694,8	436,0	301,9	978,5	1617,7
Nedoplatky vymožené	počet případů	finanční správa	553 470	614 493	214 479	562 662	525 999
		celní správa	39 462,0	35 507,0	29 219,0	23 339,0	32496
	částka v mil. Kč	finanční správa	5 999,0	7 012,0	5 754,2	7 941,4	7 524,7
		celní správa	206,1	123,3	157,2	303,9	395,2

Zatímco v roce 2009 byla celková výše nedoplatků 107 858 mil. Kč, vymáháno bylo 68 705,8 mil. Kč a vymoženo bylo 6 205,1 mil. Kč, v roce v 2013 byla celková výše nedoplatků 172 525 mil.Kč (oproti roku 2009 nárůst o 55,95 %) předáno k vymáhání

113 007,6 mil. Kč (oproti roku 2009 nárůst o 64,5 %) a vymoženo 7 919,9 mil. Kč (oproti roku 2009 nárůst o 27,6 %). Zajímavý je též údaj vyjadřující rozdíl mezi celkovým objemem evidovaných daňových nedoplatků a daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání. Jedná se o daňové nedoplatky nepředané vymáhacím útvarům finančních a celních úřadů do konce roku 2013 s evidovanými žádostmi daňových subjektů o posečkání úhrady nedoplatku či rozložení úhrady daně na splátky, o nichž nebylo ke konci sledovaného období správcem daně rozhodnuto. Na stav daňových nedoplatků a jejich vymáhání má významný vliv růst druhotné platební neschopnosti, počet úpadků, především u nepodnikajících fyzických osob, a zvyšující se počet nemajetných, předlužených a nekontaktních daňových subjektů či počet případů ukončení podnikatelských aktivit daňových dlužníků.

Nedoplatky, které jsou označeny jako nedobytné, odpisem nezanikají a jsou nadále vymahatelné, a to až do doby, než uplyne lhůta pro placení daně (§ 160 daňového řádu) a dojde k zániku nedoplatků tzv. prekluzí (§ 153 odst. 4 daňového řádu). Před odepsáním nedoplatku pro nedobytnost i po něm jsou finančními úřady průběžně prověřovány majetkové poměry daňových subjektů, a je-li zjištěn majetek, který lze ve vymáhání realizovat pro úhradu dluhu, je odepsaný nedoplatek s přihlédnutím k této právní úpravě evidenčně „aktivován“ a je přistoupeno k jeho následnému vymáhání.

9. Daňové a celní úlevy

Na základě žádosti daňového subjektu může správce daně nebo z moci úřední podle podmínek uvedených v daňovém řádu poskytnout daňovému subjektu úlevu formou:

- a) posečkání daně a povolení splátek,
- b) prominutí příslušenství daně,
- c) prominutí daně.

Důvodem pro poskytnutí úlevy je situace, kdy by bezprostřední úhrada nedoplatku znamenala pro daňový subjekt vážnou újmu, byla by ohrožena jeho výživa nebo výživa osob na něj odkázaných, neprodlená úhrada dluhu by vedla k zániku podnikání daňového subjektu či výnos z ukončení podnikání by byl nižší, než jím vytvořená daň v příštím období atd.

Při splnění zákonných kritérií správce daně nejčastěji využívá institut posečkání daně a povolení splátek. Povolení posečkání je podmíněno přísnými podmínkami pro splácení daňového dluhu, které správci daně průběžně kontrolují. V případě, že daňový subjekt řádně a včas neplní ujednané podmínky, správce daně či cla rozhodnutí o úlevě zruší a následuje vymáhání dluhu.

V roce 2013 byla posečkována daň ve výši 32 861,1 mil. Kč a z toho pak nebylo uhrazeno nebo nebylo včas uhrazeno 19 406,6 mil. Kč, což znamená 59,1 %. Finanční správa se na celkové částce posečkání podílí 99 %.

Tabulka č. 26: Daňové úlevy – posečkaná daň

k 31. 12. 2013 v mil. Kč

		Výše povoleného	Výše neuhrazeného
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	8 193,4	4 078,8
	celní správa	0,2	0,1
	celkem	8 193,6	4 078,9
Daně spotřební a energetické	finanční správa	42,6	0,7
	celní správa	144,7	3,6
	celkem	187,3	4,3
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	2 248,7	1 188,8
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	1 451,0	790,9
v tom: podávajících daňová tvrzení		1 181,7	642,5
ze závislé činnosti		269,3	148,4
Daň z příjmů – zvláštní sazba	finanční správa	17,3	4,9
Daň dědická	finanční správa	5,4	0,8
Daň darovací	finanční správa	43,8	3,9
Daň z převodu nemovitostí	finanční správa	346,3	119,2
Daň z nemovitostí	finanční správa	32,8	13,2
Daň silniční	finanční správa	146,0	83,0
Odvod z loterií § 41b odst. 1.	finanční správa	26,7	14,9
Odvod z loterií § 41b odst. 2., 3., 4.	finanční správa	1 190,5	580,7
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	finanční správa	0,0	0,0
Ostatní daně a poplatky	finanční správa	18 791,9	12 382,4
	celní správa	179,8	140,7
	celkem	18 971,7	12 523,1
z toho: dělená správa		179,0	140,0
CELKEM		32 861,1	19 406,6
v tom: finanční správa		32 536,4	19 262,2
celní správa		324,7	144,4

V roce 2013 se u promíjení příslušenství jedná o meziroční růstčástky o 23,71 % na hodnotu 1 992 mil. Kč a u prominutí daně se jedná o zvýšení částky o 37,84 % na hodnotu 3 173 mil. Kč, na které se odvody za porušení rozpočtové kázně podílí 99,2 %.

V případě promíjení příslušenství daně (úroky z prodlení, penále za porušení povinnosti nepeněžité povahy, exekuční náklady, pokuty za opožděné odevzdání tvrzení daně atd.) se jedná o významné snížení, které je finančně vyjádřeno částkou 4 702 mil. Kč v roce 2009 a 1 889 mil. Kč v roce 2013, což znamená pokles na 40,2 %. Celní správa institut prominutí příslušenství v posledních dvou letech neuplatňuje vůbec. Obdobná situace je v oblasti poskytnutí úlev formou prominutí daně. Výše prominuté daně se snížila z 2 673 mil. Kč v roce 2009 na 1 992 mil. Kč v roce 2013, což znamená pokles na 74,5 %. Celní správa tuto formu úlevy v posledních čtyřech letech nevyužívá vůbec. Důvody významného snížení prominuté daně a příslušenství spatřujeme ve zpřísněných podmínkách uvedených v daňovém

řádu pouze na případy nesrovnalostí vyplývající z uplatňování daňových zákonů a na případy mimořádných, zejména živelných událostí.

Tabulka č. 27: Poskytnuté úlevy

k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

	2009	2010	2011	2012	2013
Posečkání/ splátky	36 724	34 870	41 969	42 065	33 644
v tom: finanční správa	32 468	29 711	36 226	34 953	32 643
celní správa	4 256	5 159	5 839	7 232	1 001
Prominuté příslušenství	4 702	2 059	2 458	1 527	1 889
v tom: finanční správa	4 701	2 056	2 457	1 527	1 889
celní správa	1	3	1	0	0
Prominuté daně	2 673	1 179	2 302	3 173	1 992
v tom: finanční správa	2 651	1 179	2 302	3 173	1 992
celní správa	22	0	0	0	0

Údaje se vztahují k období, ve kterém bylo o úlevě rozhodnuto, bez ohledu na zdaňovací období, ke kterému se daňová povinnost vztahovala.

10. Opravné prostředky

Opravných prostředků, jako je odvolání nebo rozklad, návrh na povolení obnovy řízení nebo využití dozorčího prostředku, jako je nařízení obnovy řízení a nařízení přezkoumání rozhodnutí má možnost daňový subjekt použít proti rozhodnutí správce daně. Odvolání proti platebnímu výměru nelze podat v případě, že je stanovena daň ve shodné výši, v jaké byla daňovým subjektem tvrzena. Není možné využívat opravných prostředků proti svému vlastnímu tvrzení. V praxi to znamenalo snížení počtu odvolání podaných jako opravy resp. dodatečná přiznání daňových subjektů ve lhůtě pro odvolání především na dani z přidané hodnoty. Je to patrné z vývoje počtu vedených řízení: v roce 2010 to bylo 21 008 případů, s účinností daňového řádu v roce 2011 došlo ke snížení na 5 235 řízení, v roce 2012 jen k mírnému zvýšení na 5 491 a v roce 2013 došlo k dalšímu snížení na 4 481 řízení, což znamená za poslední čtyři roky snížení na 21,3 %. Uvolněná administrativní kapacita finanční správy byla využita v jiných oblastech.

Tabulka č. 28: Opravné prostředky podle druhu příjmu - finanční správa k 31. 12. 2013

Druh příjmu	Počet vedených řízení a způsob vyřízení			
	počet řízení	vyhověno	zamítnuto	zastaveno
Daň z přidané hodnoty	2 506	745	767	326
Daň z příjmů právnických osob	434	151	115	38
Daň z příjmů fyzických osob - daňová tvrzení	577	216	167	84
Daň z příjmů fyzických osob - závislá činnost	106	60	35	11
Daň z příjmů - zvláštní sazba	14	6	6	2
Daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitostí	451	365	37	37
Daň z nemovitostí	347	93	59	41
Daň silniční	46	28	15	4
Odvod za elektřinu ze slunečního záření	0	0	0	0
CELKEM	4 481	1 664	1 204	543

11. Mezinárodní spolupráce

a) Finanční správa

Mezinárodní výměna informací v oblasti přímých daní

Od 1. ledna 2013 je pro oblast mezinárodní spolupráce daňových správ v účinnosti nová směrnice Rady 2011/16/EU ze dne 15. 2. 2011 o správní spolupráci v oblasti daní a o zrušení směrnice 77/799/EHS (dále jen „Směrnice“), která byla do českého právního řádu implementována zákonem č. 164/2013 Sb. o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů. V nové Směrnici je zapracována řada změn, především používání standardizovaných formulářů, lhůty pro poskytování informací, povinná automatická výměna informací. V roce 2013 byl předložen návrh novely Směrnice snažící se reagovat na vývoj vzhledem k FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act – zákon přijatý v USA v roce 2010 v rámci boje proti daňovým únikům) a ke globálnímu formátu OECD. Hlavním cílem předloženého návrhu Směrnice bylo rozšířit automatickou výměnu informací a stanovit další kategorie příjmů, o nichž mají být informace automaticky vyměňovány, včetně informací o zůstatcích na účtech obdobně jako v bilaterálních dohodách o FATCA. V průběhu roku 2013 zahájila také Česká republika jednání o dohodě FATCA mezi ČR a USA. Sjednání Dohody by mělo být dokončeno v průběhu roku 2014, kdy má být také přijat zákon, který bude Dohodu promítat do tuzemské legislativy.

Česká republika i nadále pokračuje ve své snaze o rozšiřování dobré daňové správy, výměny daňových informací, transparentnosti a podpory spravedlivé daňové soutěže, a to zejména zvyšováním počtu uzavřených dohod o výměně informací v daňových záležitostech s jurisdikcemi s preferenčním daňovým režimem, přípravou na provádění Úmluvy Rady

Evropy a OECD o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech (dále jen „Úmluva“). Úmluva upravuje mezinárodní správní spolupráci nejen v oblasti daní (vztahuje se na daně všeho druhu, na spolupráci v oblasti vymáhání i v oblasti doručování), ale také v oblasti sociálního a zdravotního pojištění. Neméně důležitým nástrojem pro výměnu informací s jinými státy jsou též pracovní ujednání mezi finančními správami, která upřesňují praktické postupy provádění mezinárodní spolupráce.

Mezinárodní pomoc při vymáhání některých finančních pohledávek

V porovnání s předchozím rokem došlo k mírnému nárůstu (o 4,5 %) absolutního počtu nově vyřizovaných žádostí o mezinárodní pomoc orgány finanční správy podle zákona č. 471/2011 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek, ve znění pozdějších předpisů. Nárůst žádostí byl způsoben zvýšeným počtem žádostí ze zahraničí, a to u všech druhů žádostí (celkem o 33 %). Naopak u tuzemských žádostí došlo k celkovému propadu absolutního počtu žádostí (pokles o 39 %), s výjimkou žádostí o doručení. Z celkového objemu počtu vyřizovaných žádostí v roce 2013 tvořily největší podíl, stejně tak jako v minulých letech, žádosti o vymáhání (61 %), následovány žádostmi o informace (30 %) a žádostmi o doručení (9 %). Zatímco žádosti o vymáhání se pohybují stabilně okolo šedesáti procent celkového objemu vyřizovaných žádostí, u ostatních typů žádostí došlo k mírným změnám ve prospěch žádostí o doručení. V roce 2013 došlo k výraznému nárůstu agendy související s poskytováním informací o vratitelném přeplatku v tuzemsku jinému členskému státu EU, ve kterém má daňový subjekt sídlo nebo bydliště (39 případů).

Zdaňování nadnárodních podniků, převodní ceny

Ze zkušeností finanční správy i zkušeností zahraničních daňových správ vyplývá, že oblast převodních cen je považována za rizikovou. Pokračující globalizace trhu odpovídajícím způsobem zvyšuje míru vlivu transakcí mezi spřízněnými subjekty na finální daňové inkaso v oblasti daní z příjmů. Proto je nejen nutností, ale též povinností finanční správy tyto typy transakcí intenzivně sledovat a kontrolovat k zajištění tržního principu v podnikatelském prostředí. Česká republika aplikuje základní standardy týkající se převodních cen obsažené především v dokumentech OECD a EU, přičemž pro účely vlastního metodického řízení interpretuje principy daňových dokumentů ve svých metodických materiálech. Jedním z těchto materiálů, který má účinnost od 1. ledna 2013, je pokyn GFŘ D-10 ke službám s nízkou přidanou hodnotou poskytovaným mezi spojenými osobami/sdruženými podniky. Jsou vedena mezinárodní dohádovací řízení týkající se úprav zisků plynoucích z řízených transakcí mezi sdruženými podniky, případně jiných sporů zahrnujících spojené osoby. S ohledem na zájem jednotlivých daňových správ podrobně sledovat a analyzovat přeshraniční řízené transakce se počet řešených sporů nesnižuje. V roce 2013 byly zahájeny 3 nové případy, přičemž celkem bylo řešeno 10 případů podle smluv o zamezení dvojímu zdanění dohodou nebo podle Arbitrážní konvence (Sb. mezinárodních smluv č. 96/2006). Zatím žádný případ řešený podle Arbitrážní konvence nebylo nutné předložit poradní komisi. Důležité je nadále udržet vysoký standard v oblasti hodnocení řízených transakcí a v návaznosti na mezinárodní vývoj v dané oblasti pružně reagovat na aktuální rizika při posuzování a kontrole vnitroskupinových transakcí. Zároveň je usilováno o ochranu

národních daňových příjmů z řízených transakcí při mezinárodních dohodovacích řízeních, ale vždy s ohledem na správnou aplikaci mezinárodně uznávaného principu tržního odstupu.

Mezinárodní spolupráce při správě daně z přidané hodnoty

Mezinárodní spolupráce při správě daně z přidané hodnoty se řídí nařízením Rady (EU) č. 904/2010, dále pak prováděcím nařízením Komise (EU) č. 79/2012 a ustanoveními zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o DPH“). Výměna informací v oblasti DPH je realizována prostřednictvím elektronického systému VIES (VAT Exchange Information System). Tento systém umožňuje předcházet daňovým únikům a podvodům v rámci jednotného vnitřního trhu EU díky přesné výměně informací. Správce daně má tak k dispozici aktuální údaje z EU pro potřeby tuzemského daňového řízení. S tím souvisí zákonná povinnost plátců daně z přidané hodnoty a identifikovaných osob podat souhrnné hlášení, pokud poskytují služby s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1 zákona o DPH. Plátcí DPH mají navíc povinnost podat souhrnné hlášení v případě dodání zboží do jiného členského státu (tzv. intrakomunitární dodání zboží). Za rok 2013 podalo 78 926 plátců DPH a identifikovaných osob souhrnné hlášení o dodání zboží/služeb do jiného členského státu a 103 645 plátců DPH a identifikovaných osob vykázalo v daňovém přiznání pořízení z jiného členského státu.

Mezinárodní spolupráce daňových správ

V rámci komunitárního programu Fiscalis se ve dnech 6. až 7. června 2013 konalo setkání kontaktních osob EU k e-Audit, které se uskutečnilo v Praze. Cílem tohoto setkání bylo nalézt společný průsečík v harmonizaci postupů v oblasti e-Audit, což by mělo přispět k lepší výměně informací mezi jednotlivými členskými zeměmi EU a efektivnějšímu způsobu realizace daňových kontrol.

Kromě této akce se v průběhu roku 2013 zúčastnilo celkem 113 pracovníků finanční správy dalších 76 akcí realizovaných v rámci programu Fiscalis. Na pořádání tzv. „příchozích working visit“ se v roce 2013 podílely tři finanční úřady, a to Finanční úřad pro Jihočeský kraj, Finanční úřad pro Plzeňský kraj a Finanční úřad pro Ústecký kraj, které přijaly pět účastníků ze čtyř členských zemí EU.

b) Celní správa

Mezinárodní dohody

V průběhu roku 2013 byla v České republice ratifikována smlouva mezi Českou republikou a Brazílskou federativní republikou o vzájemné správní pomoci v celních otázkách. Brazílská strana zatím tuto smlouvu neratifikovala.

Dne 25. dubna 2013 byla podepsána meziinstitucionální dohoda o spolupráci mezi celními správami České republiky a Peruánské republiky zaměřená na profesní pomoc v oblasti praktického výkonu služby zaměstnanců celních správ, zejména v oblasti výcviku služebních psů, psovodů a instruktorů. Obdobná rezortní dohoda bude v roce 2014 uzavřena také s celní správou Ekvádorské republiky.

Dále probíhala jednání s celními správami Ázerbájdžánské republiky a Arménské republiky k uzavření rezortních dohod zaměřených na posílení spolupráce prostřednictvím vzájemné výměny poznatků a zkušeností v oblasti boje proti porušování celních předpisů a také jednání k uzavření memoranda o porozumění mezi Celními správami České republiky a Maďarska o výměně údajů z celního řízení.

Generálnímu tajemníkovi Světové celní organizace (Rady pro celní spolupráci) bylo oznámeno, že Česká republika přijala doporučení Rady pro celní spolupráci ohledně odhmotnění průvodních dokladů, které bylo přijato Radou pro celní spolupráci v červnu 2012.

Zajišťování a koordinace mezinárodní technické pomoci

Program Customs 2013 byl komunitárním programem Evropského společenství a byl zaměřen na podporu a rozvoj činnosti celních správ členských zemí EU s cílem jednotného a účinného provádění celních předpisů, včetně implementace metod odpovídajících novým trendům v celní oblasti. Tento program skončil administrativně k 31. 12. 2013 (finančně skončí k 31. 3. 2014) a od dubna roku 2014 bude nahrazen programem Customs 2020.

Realizace cílů a hlavních priorit programu probíhala v roce 2013 prostřednictvím šesti pracovních skupin.

Pro finanční rok 2013 programu Customs 2013, který je od 1. 4. 2013 do 31. 3. 2014, obdržela celní správa z EU částku ve výši 270 000 EUR.

Zajišťování organizace mezinárodních akcí

Celní správa organizovala expertní zasedání Asia - Europe Meeting (ASEM), které se konalo ve dnech 15. – 17. 5. 2013 v Praze. Zasedání se zaměřilo na otázky usnadnění obchodu a zúčastnilo se ho cca 70 expertů z Evropy a Asie a první den jednání i 30 ekonomických subjektů z ČR. Jednání bylo zároveň přípravou na zasedání ASEM v celní oblasti na úrovni generálních ředitelů, které se uskutečnilo na podzim 2013 v Rakousku.

Ve dnech 14.-15. 11. 2013 se v Praze uskutečnil mezinárodní seminář Sampling Manual for Customs and Tax Authorities (SAMANCTA). SAMANCTA je elektronická příručka a byla vytvořena v rámci DG TAXUD pracovní skupinou pod vedením Celně technické laboratoře celní správy a má přispět ke zlepšení kvality odběru a následné analýzy vzorků, k zajištění zdraví a bezpečnosti při jejich odběru, k harmonizaci metod vzorkování v členských zemích a v konečném důsledku ke správnému zařazení zboží a vybírání cla a statních daní v EU. Celkem se semináře zúčastnilo 80 expertů.

Mezinárodní projekty

V termínu od 20. 5. 2013 do 24. 5. 2013 realizovalo GŘC seminář a výcvikový kurz „Zvýšení účinnosti kontrolní činnosti mobilních skupin ve spolupráci s útvary pátrání v oblasti boje proti pašování tabáku a tabákových výrobků“ spolufinancovaný z programu Hercule II Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF).

Tato grantová akce byla složena ze dvou částí, teoretické a praktické. První část byla zaměřena na prezentaci o posledních záchytech, nových trendech pašování cigaret a také o jejich nelegální výrobě. Druhá, praktická část probíhala v prostorech tréninkového centra automobilky Škoda Auto, a. s, kde si účastníci ověřili své teoretické poznatky v praxi.

12. Informatika

a) Finanční správa

Automatizovaný daňový informační systém

Zásadní vliv na rozvoj informačního systému v roce 2013 měl zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, kdy hlavním úkolem byla centralizace dat ADISu ze 199 databází územních pracovišť do 14 nových (krajských) databází ADIS. Do systému byly postupně zapracovávány další legislativní změny: zákon č. 397/2012 Sb., o pojistném na důchodovém spoření, zákonné opatření Senátu ze dne 10. října 2013 o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů, zákonné opatření Senátu ze dne 9. října 2013 o dani z nabytí nemovitých věcí a novela zákona č. 502/2012 Sb., změna zákona o dani z přidané hodnoty. V průběhu roku 2013 probíhala analýza nového systému dle nové právní úpravy Evropské unie MISS (Mini One Stop Shop – místo plnění u vyjmenovaných služeb poskytovaných osobám nepovinným k dani je dle příjemce služby). Ve vazbě na novelu zákona o dani z přidané hodnoty byly zprovozněny webové služby pro zjišťování nespolehlivých plátců DPH a bankovních účtů plátců DPH.

V rámci klientského přístupu finanční správy k daňovým subjektům každoročně dochází k úpravám a rozvoji Daňového portálu, včetně aplikace pro elektronické podání písemností (EPO).

V roce 2013 byla obnovena hardwarová základna pro aplikaci ADIS EPO. Při obnově technologií byl brán v úvahu výhled na další rozvoj elektronických podání a elektronické komunikace jako celku a z ní vyplývající požadavky na zpracování dat. Jednalo se o nahrazení v současnosti používaného hardware v centrálních technologických centrech. Nahrazený hardware bude přesunut a dále využíván v regionálních technologických centrech. S přechodem na nový hardware bude značně zvýšena míra dostupnosti aplikace a zastupitelnost jednotlivých komponent systému ADIS EPO. Současně s touto obnovou byl posílen výkon přesně vybraných komponent systémů v regionálních technologických centrech tak, aby byl zajištěn bezproblémový provoz v roce 2014.

Automatizovaný vnitřní informační systém (AVISME)

V roce 2013 došlo, kromě úprav vynucených změnou legislativy a uživatelských úprav pro zvýšení efektivity práce se systémem, k přepracování číselníků partnerů a jejich poboček, vznikl tak nový modul, k rozdělení databáze na aktuální a historickou a k přípravě na plně elektronický oběh dokladů, systém zpracovává faktury ve formátu ISDOC.

Ostatní informační systémy

V roce 2013 byly spuštěny nové internetové stránky Finanční správy ČR. Součástí těchto stránek je Redakční systému na platformě OpenText spolu s celou řadou webových aplikací FS. V souvislosti s legislativními změnami a s uživatelskými požadavky byl dále vyvíjen zejména výukový systém TaxTest, který je prostřednictvím Internetu Finanční správy přístupný i široké veřejnosti.

b) Celní správa

Poskytování služeb v oblasti ICT bylo v roce 2013 realizováno se zaměřením na sjednocení úrovně těchto služeb s využitím principů normy ISO/IEC/ČSN 20000. K tomuto účelu byl využit jednotný Katalog služeb, který byl implementován do aplikace HelpLine, jako nástroje pro správu incidentů, požadavků a problémů. Tento princip byl na základě zkušeností z pilotního provozu uplatněn ve všech regionech, tedy na všech 15 krajských celních úřadech.

Primárním úkolem v prvních minutách roku 2013 bylo dokončit migraci aplikací (v souladu s reorganizací a modernizací Celní správy ČR). Tento úkol se podařilo splnit, takže systémy byly připraveny k provozu od 1. ledna 2013.

Hlavním úkolem, který byl v roce 2013 plněn, bylo provedení rizikové analýzy ISCS tak, aby byla identifikována aktuální rizikovost tohoto systému a zároveň provedena analýza aplikovaných bezpečnostních opatření. Tento úkol byl splněn. Periodická (1x za 3 roky) Riziková analýza ISCS - 2013 byla provedena v období 06-10/2013. Následně byl zpracován Plán zvládnutí reálných rizik ISCS na období 2014 - 2016.

Ze závěrů provedených externích auditů vyplývá, že postupnou implementací bezpečnostními předpisy definovaných nápravných a preventivních opatření se podařilo snížit rizikovost ISCS. To potvrdily i závěry z rizikové analýzy 2013 v porovnání s analýzou v roce 2010. Zavedením e-Learningu se zlepšuje povědomí uživatelů ISCS o pravidlech bezpečného užívání a povědomí personálu informatiky o bezpečné správě a provozování ISCS.

13. Personalistika

a) Finanční správa

Tabulka č. 29: Struktura zaměstnanců Finanční správy ČR podle činností

průměrný přepočtený počet zaměstnanců

	2009	2010	2011	2012	2013
Zaměstnanci zajišťující daňové činnosti	14 600	14 003	13 944	14 024	14 272
správa daní	8 589	8 292	8 275	8 334	8 585
kontrolní činnosti	3 136	2 958	2 832	2 837	2 713
vymáhání, exekuce	919	866	842	834	824
podpůrné činnosti	228	227	238	248	321
obecné podpůrné činnosti	1 728	1 660	1 757	1 771	1 829
Zaměstnanci zajišťující nedaňové činnosti	776	718	696	704	719
správa dotací	464	414	404	412	430
loterie, sázky	168	164	145	143	135
finanční kontrola	89	86	77	74	75
cenová kontrola	46	46	45	44	47
ostatní činnosti	9	9	25	31	32
CELKEM	15 376	14 721	14 640	14 728	14 991

V souvislosti s nabytím účinnosti zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, došlo ke dni 1. 1. 2013 k delimitaci systemizovaných míst územních finančních orgánů na novou organizační strukturu orgánů finanční správy.

Z tabulky č. 29 je patrné, že dochází nejen ke snižování průměrného přepočteného počtu zaměstnanců (z 15 376 v roce 2009 na 14 991 v roce 2013, což znamená snížení o 2,5 % původního stavu), ale též ke změnám ve struktuře zaměstnanců podle vykonávaných činností. Zatímco počet zaměstnanců zajišťujících v rámci daňových činností správu daní se v pětiletém období snížil o 0,05%, ve stejné oblasti došlo ke snížení počtu zaměstnanců vykonávajících kontrolní činnost o 13,5 % a vykonávajících vymáhání a exekuce o 10,3%.

Průměrný měsíční plat zaměstnance finanční správy se za pětileté období zvýšil z 25 599 Kč v roce 2009 na 25 830 Kč, což je o 0,9 %, přesto úroveň průměrné měsíční mzdy zaměstnanců ve veřejné správě o 381 Kč nedosáhl.

Tabulka č. 30: Struktura zaměstnanců Finanční správy ČR k 31. 12. příslušného roku

	2009	2010	2011	2012	2013
Evidenční stav k 31. 12.	15 391	14 744	14 662	14 762	15 031
z toho: ženy	78,5%	78,6%	78,6%	78,9%	79,5%
Obměna zaměstnanců					
nově přijatí	8,0%	4,3%	6,8%	5,9%	7,9%
odchody	8,1%	8,7%	8,8%	5,6%	6,4%
Vzdělání					
vysokoškolské	34,9%	36,2%	38,0%	39,2%	40,4%
středoškolské	64,9%	63,6%	61,8%	60,7%	59,4%
základní	0,2%	0,3%	0,2%	0,2%	0,2%
Věková struktura					
méně než 30 let	6,8%	5,8%	6,0%	6,1%	6,9%
30 - 49	54,3%	54,0%	53,5%	52,5%	51,6%
50 - 59	33,8%	34,8%	34,4%	34,4%	34,0%
60 a více	5,1%	5,4%	6,0%	7,0%	7,5%
průměr	45	46	46	46,46	46,42
Zaměstnanci v pracovním poměru					
do 1 roku	4,7%	1,8%	4,5%	3,7%	5,3%
1 – 5 let	19,7%	20,5%	17,4%	16,7%	16,4%
více než 5 let	75,6%	77,7%	78,1%	79,5%	78,3%
Počet funkčních míst skutečnost k 31.12.	15 361	14 725	14 651	14 757	15 028
Průměrný měsíční plat v Kč	25 599	25 794	24 601	25 404	25 830

b) Celní správa

Změny v řízení celní správy za sledované pětileté období měly dopad na změny v počtu zaměstnanců. Zatímco v roce 2009 měla celní správa 6 194,3 přepočtených

zaměstnanců, tak v roce 2013 jen 5 371,6, což je snížení o 13,3 %. Z hlediska struktury má celní správa 1003,9 zaměstnanců (18,7 %), kteří zajišťují daňové činnosti, 842,5 přepočtených zaměstnanců zajišťujících celní činnosti (15,7 %) a 3 992,0 přepočtených zaměstnanců (65,6 %) zajišťujících ostatní činnosti.

Tabulka č. 31: Struktura zaměstnanců Celní správy ČR podle činnosti

průměrný přepočtený počet zaměstnanců

	2009	2010	2011	2012	2013
Zaměstnanci zajišťující daňové činnosti	1 188,1	1 142,1	1 085,0	1 059,2	1 003,9
správa daní	476,4	446,6	413,7	402,9	339,2
kontrolní činnosti	149,4	129,9	128,1	122,0	167,6
vymáhání, exekuce	458,4	486,5	465,2	457,9	303,0
podpůrné činnosti	76,9	79,1	78,0	76,4	194,1
Zaměstnanci zajišťující celní činnosti	1 014,2	935,6	890,3	881,8	842,5
správa cel	792,4	728,3	710,9	704,3	662,5
kontrolní činnosti	39,0	40,0	20,6	17,3	14,8
podpůrné činnosti	182,8	167,3	158,8	160,2	165,2
Zaměstnanci zajišťující ostatní činnosti	3 992,0	3 812,8	3 638,7	3 524,8	3 525,2
správní	421,8	426,7	424,3	417,7	492,1
kontrolní činnosti	2 194,7	2 126,7	2 060,3	1 979,1	1 868,5
podpůrné činnosti	604,7	517,7	502,3	495,1	358,9
obecné podpůrné činnosti	770,8	741,7	651,8	632,9	805,7
Celkem	6 194,3	5 890,5	5 614,0	5 465,8	5 371,6

Tabulka č. 32: Struktura zaměstnanců Celní správy ČR

k 31. 12. příslušného roku

	2009	2010	2011	2012	2013
Evidenční stav k 31. 12.	6 075	5 754	5 524	5 426	5 372
z toho: ženy	31,2%	31,1%	31,1%	31,9%	31,9 %
Obměna zaměstnanců					
nově přijatí	5,3%	3,0%	2,2%	2,4%	3,7%
odchody	8,9%	7,8%	5,1%	5,0%	3,9%
Vzdělání					
vysokoškolské	27,7%	33,0%	33,3%	35,0%	36,8 %
středoškolské	71,5%	66,3%	66,1%	64,4%	62,8%
základní	0,8%	0,7%	0,6%	0,6%	0,4 %
Věková struktura					
méně než 30 let	11,1%	9,9%	8,4%	7,5%	7,0 %
30 - 49	73,2%	75,5%	76,2%	75,4%	73,8 %
50 - 59	13,1%	12,5%	13,1%	14,5%	16,5 %
60 a více	2,6%	2,1%	2,3%	2,6%	2,7 %
průměr	40,9	41,2	41,8	42,5	42,5
Zaměstnanci v pracovním a služebním poměru					
do 1 roku	3,5%	1,9%	1,5%	1,9%	3,4 %
1 – 5 let	13,9%	14,2%	11,3%	10,6%	9,6 %
více než 5 let	82,6%	83,9%	87,2%	87,50%	87,0 %
Počet funkčních míst skutečnost k 31.12.	6 690	6 264	5 884	5 734	5 728
Průměrný měsíční plat					
civilní zaměstnanec v Kč	24 253	24 552	24 136	24 027	24 669
celník v Kč	36 827	34 859	33 937	33 706	34 653

14. Hospodaření finanční a celní správy

a) Finanční správa

Tabulka č. 33: Hospodaření finanční správy

v mil. Kč

	2009	2010	2011	2012	2013
Příjmy celkem	522 890,2	548 517,6	561 230,0	585 011,3	610 655,7
z toho: Daňové příjmy celkem	522 237,0	547 975,9	560 923,0	584 681,1	610 258,3
v tom: Příjmy kapitoly 398 - VPS	520 933,9	546 662,2	559 712,0	583 574,0	610 149,8
Příjmy kapitoly 312 - MF	1 303,1	1 313,8	1 211,0	1 107,1	108,5
Nedaňové příjmy celkem kapitoly 312 - MF	653,2	541,7	307,0	330,2	397,4
Výdaje celkem	7 983,7	7 424,1	7 972,0	8 335,3	8 490,5
z toho: Běžné výdaje celkem	7 732,9	7 223,8	7 185,2	7 256,8	7 521,1
v tom: Platby zaměstnanců celkem	4 709,2	4 571,0	4 332,8	4 484,2	4 624,3
Ostatní platby za provedenou práci celkem	13,5	14,2	21,7	7,4	16,5
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	1 597,4	1 552,5	1 475,0	1 525,9	1 573,9
Převod FKSP	94,2	91,4	43,3	44,8	46,2
Sociální dávky celkem	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostatní běžné výdaje celkem	1 318,6	994,6	1 312,4	1 194,4	1 260,1
v tom: výdaje na ICT	288,5	192,6	402,2	375,8	355,4
Kapitálové výdaje celkem	250,8	200,4	786,8	1 078,5	969,4
v tom: výdaje na ICT	115,8	58,2	610,6	989,8	910,0

Od 1. ledna 2013 funguje finanční správa v nové organizační struktuře, která je přizpůsobena krajskému principu. Vybrané činnosti byly centralizovány, a tím podléhají přísnějšímu režimu veřejných zakázek (programové financování, centrální nákupy vybraných komodit v rámci kapitoly a na Generální finanční ředitelství u materiálu a kancelářských potřeb). Kapitálové výdaje se oproti roku 2012 snížily o 109,1 mil. Kč (10,1 %). Vzrostly běžné výdaje, a to o 264,4 mil. Kč (3,6 %). Celkové příjmy oproti roku 2012 vzrostly o 25 644,43 mil. Kč (4,4 %), vzestup byl způsoben zvýšením daňových příjmů. Celkové výdaje se meziočně zvýšily o 155,3 mil. Kč (1,9 %).

Tabulka č. 34: Hospodaření finanční správy s prostředky ICT

v mil. Kč

Výdaje na ICT	2009	2010	2011	2012	2013
Běžné	288,5	192,6	402,2	375,8	355,4
Kapitálové	115,8	58,2	610,6	989,8	910,0
Celkem	404,3	250,8	1 012,80	1 365,60	1 265,4

b) Celní správa

Tabulka č. 35: Hospodaření celní správy

v mil. Kč

	2009	2010	2011	2012	2013
Příjmy celkem	136 658	143 759	146 517	146 635	143 020
z toho: Daňové příjmy celkem	135 568	142 679	145 385	145 874	142 008
v tom: Příjmy kapitoly 398 - VPS	134 923	142 084	144 836	144 597	141 478
Příjmy kapitoly 312 - MF	645	596	549	516	530
Nedaňové příjmy celkem kapitoly 312 - MF	1 090	1 080	1 132	761	1 012
Výdaje celkem	4 923	4 339	4 032	3 976	4 064
z toho: Běžné výdaje celkem	4 526	4 183	3 905	3 764	3 821
v tom: Platy zaměstnanců celkem	2 494	2 269	2 115	2 047	2 067
Ostatní platby za provedenou práci celkem	9	11	8	9	9
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	851	774	722	699	706
Převod FKSP	50	45	21	20	20
Sociální dávky celkem	362	422	414	418	425
Ostatní běžné výdaje celkem	760	662	625	571	594
v tom: výdaje na ICT	229	186	163	131	123
Kapitálové výdaje celkem	397	156	127	212	243
v tom: výdaje na ICT	190	100	90	181	197

Celkové příjmy Celní správy ČR za rok 2014 se oproti předchozímu roku snížily o 3 615 mil. Kč (o 2,5 %), což odpovídá v zásadě snížení příjmů v kapitole 398- VPS. Skutečné výdaje za rok 2013 byly o 57 mil. Kč vyšší oproti předchozímu roku. Jejich rozdělení bylo proporcionalní do všech podpoložek. Největší podíl na celkových výdajích měly běžné výdaje celkem, které tvořily 94,0 %, z nich pak 54,1 % tvořily osobní výdaje, tj. výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci, pojistné, příděl FKSP a sociální dávky. V roce 2013 byly běžné výdaje vyšší o 57,4 mil. Kč, tj. o 1,5 %.

Tabulka č. 36: Hospodaření celní správy s prostředky ICT

v mil. Kč

Výdaje	2009	2010	2011	2012	2013
Běžné	229	186	163	131	123
Kapitálové	190	100	90	181	197
Celkem	419	286	253	312	320

15. Vztahy s veřejností

a) Finanční správa

Cílem finanční správy bylo i v roce 2013 poskytnout široké daňové veřejnosti plný informační servis, a to prostřednictvím komunikace s médii, informačních dopisů, ale zejména prostřednictvím informací uveřejněných na internetových stránkách (<http://www.financnisprava.cz/>).

Klíčovým úkolem roku 2013 bylo vytvořit nové internetové stránky finanční správy. Hlavním důvodem inovace byla transformace na Finanční správu České republiky. Nový a moderní vzhled získaly internetové stránky na začátku srpna 2013. Generální finanční ředitelství písemně zodpovědělo celkem 3 102 položených odborných dotazů. Za zmínku rovněž stojí ePodpora, technická podpora aplikací finanční správy a informační pramen pro poplatníky, jehož prostřednictvím finanční správa zodpovídá dotazy veřejnosti týkající se Daňového portálu. V roce 2013 bylo tímto způsobem zodpovězeno 5 928 dotazů, což je nejvíce za posledních pět let.

b) Celní správa

V roce 2013 bylo GŘC přijato a zaevidováno celkem 53 písemných žádostí o poskytnutí informací.

K propagaci a prezentaci Celní správy ČR u obchodní i laické veřejnosti přispívá největší měrou aktivní práce s internetovými stránkami, jejichž správcem je oddělení vztahů k veřejnosti GŘC. K rozšíření komunikace s veřejností a usnadnění orientace v oblasti cel, daní a dalších kompetencí Celní správy ČR slouží speciální pracoviště tohoto oddělení - Poradenské a informační centrum Celní správy ČR, jehož pracovníci zpracovávají telefonické a písemné dotazy veřejnosti za celou celní správu. I v roce 2013 významně přispíval k informovanosti laické i odborné veřejnosti měsíčník Clo Douane.

Ke zvýšení povědomí veřejnosti o činnosti a kompetencích Celní správy ČR nepochybně přispěla rozsáhlá celorepubliková komunikační kampaň k novele zákona o pohonných hmotách a novému zákonu o povinném značení lihu, tradiční společné prezentace s Armádou ČR v Králíkách a rozsáhlá prezentace na Dnech NATO v Ostravě – Mošnově, vzdělávací semináře pro cizince a pro střední a vyšší odborné školy.

16. Závěry

V roce 2014 čekají Finanční správu České republiky další úkoly související s dokončením realizace reformy finanční správy, zejména pak pokračování v dalších fázích organizačních změn vedoucích k centralizaci činností správy daní a tím k jejímu zefektivňování.

Dalším úkolem finanční správy bude realizace opatření přijatých vládou ke zlepšení efektivity výběru daní a zamezení zneužívání a obcházení daňových předpisů.

Významné změny pro finanční správu přinesla též rekodifikace soukromého práva a z toho vyplývající změny daňových zákonů. Do zákona o daních z příjmů byla začleněna daň dědická a darovací. Lze proto očekávat zvýšení počtu poplatníků daně z příjmů fyzických osob, což přinese nárůst objemu daňových tvrzení a jiných podání ke zpracování. Došlo též k přejmenování daně z nemovitostí na „daň z nemovitých věcí“ a ke změně názvu daně z převodu nemovitostí na „daň z nabytí nemovitých věcí“. Všichni správci daně si budou muset v souvislosti s novým občanským zákoníkem osvojit nové pojmosloví, nové instituty a postupy při zdaňování.

V roce 2014 budou plátcí pojistného na důchodové spoření poprvé podávat pojistné vyúčtování a poplatníci pojistného budou poprvé podávat pojistné přiznání. Lze proto předpokládat vyšší míru zátěže pracovníků finančních úřadů z důvodů odstraňování vad podání, vyřizování dotazů, případné potíže při zpracování vyúčtování nebo přiznání apod.

Celní správa České republiky v roce 2013 realizovala novou organizační strukturu, která nyní kopíruje krajské uspořádání. Změna organizační a řídicí struktury bude optimalizována v návaznosti na vyhodnocení míry zatížení orgánů celní správy a odůvodněných potřeb daňových subjektů.

V rámci projektu „Reforma kontrolních a dohledových procesů“ se předpokládá realizace rozšíření působnosti celních orgánů jako orgánů činných v trestním řízení, což úzce souvisí s budoucím uspořádáním kompetencí jednotlivých orgánů v resortu Ministerstva financí. V průběhu roku 2013 byl zakončen projekt „Komplexní zavedení procesního řízení a procesní optimalizace v Celní správě ČR“ směřující k podpoře strategického rozvoje a procesní orientace systému řízení a velení.

Orgány celní správy se prioritně zaměřují na spolupráci s orgány finanční správy a Policií České republiky, což umožňuje operativně přeskupovat disponibilní síly a prostředky v reakci na nastalé mimořádné situace a plnění vládních priorit (např. v rámci kauzy metylalkoholu, lihu, nelegálního dovozu nezdaněných pohonných hmot, atp.).